

Jelentés a szubszidiaritással,
az arányossággal és a „kevesebbet
hatékonyabban” megközelítéssel
foglalkozó munkacsoportról

A munkacsoport tagjai (Toomas Vitsut kinevezett tag helyébe Jaak Madison, észt parlamenti képviselő, az Észt Konzervatív Néppárt elnökhelyettese lép).

A munkacsoport elnökének előszava

Az Európa jövőjéről szóló fehér könyv mélyreható gondolkodási folyamatot indított el arról, hogy milyen Európára van szükségünk. Ez a folyamat a 2019 májusában, Nagyszébenben tartandó vezetői csúcstalálkozón éri majd el a tetőpontját. Ennek a munkacsoportnak a munkáját a szélesebb körű eszmecsere részének kell tekinteni, és bízom abban, hogy jelentésünk és az abban foglalt ajánlások meglik majd a helyüket a jelenleg zajló gondolkodási folyamatban.

A Szerződések nem adnak szabad kezét az uniós intézményeknek arra, hogy azt tegyenek, amit akarnak. A szubszidiaritás és az arányosság olyan gyakorlati eszközök, amelyekkel biztosítható, hogy az Unió ne végezzen el olyan feladatokat, amelyeket a tagállamok vagy a regionális és helyi önkormányzatok maguk jobban el tudnak végezni, valamint biztosítható az, hogy az uniós fellépések oda irányuljanak, ahol valódi hozzáadott értéket teremthetnek. Mindkét elvre szükségünk van, és azokat aktívan, közösen és azonos szellemben kell alkalmaznunk, ha azt akarjuk, hogy úgy működjenek, ahogyan azt a polgáraink elvárják.

Ma van 41 nemzeti parlamenti kamaránk, 74 regionális jogalkotói közgyűlésünk, 280 régió és 80 000 helyi önkormányzatunk. Ezek mind közvetlenül vesznek részt a helyi uniós politikákban. Aggályait és gyakorlati tapasztalataikat szisztematikusabb módon kell meghallgatni, ha olyan politikákat akarunk, amelyek működnek,

ugyanakkor pedig tiszteletben tartják nemzeteink, régióink és településeink jellegét és identitását. Bízom abban, hogy azzal, hogy érdemben hozzászólunk ahhoz, hogy hogyan intéződnék el a dolgok, nemzeti parlamentjeink, valamint helyi és regionális önkormányzataink számára is lehetővé tesszük, hogy jobb képviselői és szószólói legyenek az Európai Uniónak.

Végezetül ez a jelentés, ami a Régiók Európai Bizottsága, a nemzeti parlamentek és az Európai Bizottság tagjainak közös erőfeszítéseként jött létre, önmagában semminek sem jelenti a végét. Inkább a kezdete egy folyamatnak, ami arra irányul, hogy nyitottabbá tegyük eljárásainkat a helyi és a regionális szint számára, valamint arra, hogy az uniós jogszabályok hatékonyabban működjenek az uniós polgárok számára. Miközben ennek a jelentésnek a címzettje Juncker elnök, az Európai Parlament, a Tanács, a Régiók Európai Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a nemzeti parlamentek, a regionális parlamentek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok mind felelősséggel tartoznak azért, hogy megfontolják a munkacsoport jelentését és válaszoljanak arra.

Frans Timmermans, a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport elnöke. Brüsszel, 2018. július 10.

Összefoglalás

A munkacsoport hét alkalommal ült össze, hogy megvitassa azt a három feladatot, amelyet Juncker elnök ismertetett a munkacsoport létrehozásáról szóló határozatában. E megbeszélések, egy nyilvános ülés és számos érdekelt fél észrevételei alapján a munkacsoport több átfogó következtetést vont le, és ebben a jelentésben kilenc ajánlást fogalmaz meg, valamint konkrét intézkedéseket ír le a nemzeti parlamentek, a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok, az Európai Parlament, a Tanács, a Régiók Európai Bizottsága és az Európai Bizottság számára.

A munkacsoport a következő megállapításokat tette:

- Az Uniónak foglalkoznia kell az újonnan megjelenő kihívásokkal azokon a területeken, ahol hozzáadott értéket tud teremteni, így a biztonság, a védelem és a migráció területén, és fokoznia kell fellépéseit egyéb területeken is, így az éghajlatváltozás és az innováció tekintetében. Tekintve, hogy minderre korlátozott erőforrások állnak rendelkezésre, európai szinten egyértelműen szükség van a tevékenységek rangsorolásáról és a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználásáról folytatott eszmecserére.
- Új munkamódszerre van szükség a jelenlegi politikai döntéshozatali folyamatok javítása érdekében, valamint azért, hogy lehetővé váljon az Unió számára az erőforrások hatékonyabb felhasználása. Ezáltal a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a nemzeti parlamentek hatékonyabban tudnak majd hozzájárulni a politikai döntéshozatalhoz, új jogszabályok kidolgozásához, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartásához.
- Ehhez az új munkamódszerhez szükség van a szubszidiaritás és az arányosság közös értelmezésére, valamint az érdekelt felek aktívabb részvételére, különösen a nemzeti hatóságok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok részéről, amelyek sok esetben konkrét szerepet töltenek be az adott uniós jogszabályok végrehajtásában. Ez az „aktív szubszidiaritás” várhatóan hozzájárul majd az érintettek fokozottabb részvételéhez, valamint ahhoz, hogy jobban megértsék, mi is az, amit az Unió tesz.
- Egy mintatáblázat alkalmazására van szükség ahhoz, hogy az Európai Bizottság, a nemzeti és a regionális parlamentek, a Régiók Európai Bizottsága, valamint az Európai Parlament és a Tanács következtetéseiben értékelhesse a szubszidiaritást és az arányosságot a döntéshozatali folyamat során.
- Az új munkamódszer alkalmazandó a meglévő uniós jogszabályrendszer és az új politikai kezdeményezések tekintetében, az Európai Bizottságnak pedig – a jogszabályok egyszerűsítése terén szerzett tapasztalataira építve – ki kell dolgoznia az erre szolgáló eljárást. A munkacsoport úgy határozott, hogy felhívja a figyelmet a számos érdekelt féltől beérkezett észrevételekre annak érdekében, hogy elindítson egy komolyabb eszmecserét arról, hogy a jogszabályok mely elemei lehetnek relevánsak a szubszidiaritás, az arányosság, a helyi és a regionális önkormányzatok szerepe és a jogszabályok sokasága szempontjából történő értékeléshez, biztosítva a jogszabályok felülvizsgálatának vagy hatályon kívül helyezésének lehetőségét, amennyiben és amikor az helyénvaló.
- Az összes meglévő tevékenységi területen van uniós hozzáadott érték, ezért a munkacsoport nem határozott meg semmilyen, a Szerződésben foglalt hatáskört vagy szakpolitikai területet, amit részben vagy egészben vissza kellene adni a tagállamoknak.
- A munkacsoport munkáját a fent meghatározott intézményeknek és szervezeteknek tovább kell vinniük. Az első lépés a nyomon követés lesz a 2018. szeptemberi, az Unió helyzetét értékelő beszédben, az osztrák elnökség novemberi, Bregenz városában tartandó konferenciáján, valamint a régiók és városok európai csúcstalálkozóján, amire 2019 márciusában kerül sor Bukarestben. A munkacsoport jelentésének szilárd alapot kell biztosítania az e jelentésben foglalt intézkedések és ajánlások végrehajtásának mikéntjéről folytatott további megbeszélésekhez.

Tartalomjegyzék

1.	Juncker elnök kérése	6
2.	A legfontosabb gondolatok: Új munkamódszer	7
3.	A munkacsoport munkája	10
3.1.	A szubszidiaritás jobb megértése, valamint az arányosság kezelésének módja	10
3.2.	Nemzeti parlamentek és hatékonyabb szubszidiaritás-ellenőrzés	12
3.3.	A nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok hatékonyabb bevonása a politikai döntéshozatali folyamatokba	14
3.3.1.	A Bizottság által a helyi és regionális önkormányzatokkal a tevékenységeiről és a munkaprogramjáról folytatott egyeztetések és együttműködés során alkalmazott megközelítés	14
3.3.2.	Bizottsági hatásvizsgálatok, javaslatok és végrehajtási tervek	16
3.4.	A jogalkotási eljárás	17
3.5.	Hatékonyabb fellépés	19
3.5.1.	A meglévő jogszabályok értékelése és javítása	19
3.5.2.	Nagyobb hangsúly a jogszabályok hatékonyabb végrehajtására	21
I.	melléklet A munkacsoport tagjai	22
II.	melléklet A munkacsoport működése és az érdekelt felek észrevételei	23
III.	melléklet A munkacsoport munkájának jogi és szakpolitikai háttere	27
IV.	melléklet A munkacsoport tagjaitól származó kiemelt dokumentumok	31
V.	melléklet A szubszidiaritás és az arányosság elvének való megfelelés közös értékelése	32
VI.	melléklet Az érdekelt felek jogszabályok és javaslatok felülvizsgálatára irányuló észrevételei	35

1. Juncker elnök kérése

Az Európai Unió fennállásának 60. évfordulóján Rómában tett nyilatkozatot követően Juncker elnök nyilvános vitát indított el Európa jövőjéről. A Bizottságnak az *Európa jövőjéről szóló fehér könyve*¹ lehetséges utakat vázol fel a jövőbeni, 27 tagállamból álló Unió számára. A fehér könyv öt szemléltető forgatókönyvet mutat be arra vonatkozóan, hogy az Unió hogyan fejlődhet tovább, bármely konkrét preferencia meghatározása nélkül hozott döntések függvényében.

A Bizottság egyértelművé tette, hogy e forgatókönyvek egyike sem tekinthető az Európa jövőjére vonatkozó részletes tervezetnek, és hogy a végeredmény kétségtelenül különbözni fog mindegyik forgatókönyvtől. Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett 2017. szeptemberi szándéknyilatkozatban² Juncker elnök már bemutatott egy, az Unióra vonatkozó ütemtervet (6. forgatókönyv), ami arra a három alapelvre épül, amelyen az Uniónak állnia kell: szabadság, egyenlőség és jogállamiság. Ugyanakkor, az összes forgatókönyv teljes körű tanulmányozása érdekében az elnök az Unió helyzetét értékelő szeptember 12-i beszédében meghirdette a 4. forgatókönyvvel foglalkozó, „*kevesebbet hatékonyabban*” munkacsoport létrehozását³. E forgatókönyv értelmében az Unió figyelmét és korlátozott erőforrásait kevesebb területre összpontosítja annak érdekében, hogy a kiválasztott kiemelt területeken gyorsan és határozottan tudjon cselekedni.

Maga a munkacsoport hivatalosan 2017. november 14-én jött létre⁴ Frans Timmermans első alelnök elnökletével, három taggal Ausztria, Bulgária és Észtország nemzeti parlamentjéből, valamint három taggal a Régiók Európai Bizottságából. Az Európai Parlament is felkérést kapott arra, hogy jelöljön három tagot, de nem élt ezzel a lehetőséggel⁵. A munkacsoport hét tagjára vonatkozó információk az I. mellékletben találhatóak.

A munkacsoport tagjait személyes minőségükben nevezték ki. Következésképpen a munkacsoport által végzett munka során ők nem képviselték semmilyen konkrét terület vagy intézmény álláspontját vagy véleményét. A tagok szabadon hozzászólhattak a munkacsoport

megbízásának minden területéhez, nem csupán az őket foglalkoztató intézményeket közvetlenül érintő kérdésekhez.

A munkacsoport létrehozásáról szóló elnöki határozat 3. cikke a)-c) pontjában meghatározásra kerül az a három feladat, amelynek végzésére a munkacsoportot felkérték:

- (a) Az uniós intézmények munkája során miként lehet jobban alkalmazni a szubszidiaritás és az arányosság elvét, különösen az uniós jogszabályok és szakpolitikák előkészítése és végrehajtása tekintetében.
- (b) Azon szakpolitikai területek azonosítása, ahol a döntéshozatal és/vagy a végrehajtás idővel teljes mértékben vagy részben vagy véglegesen visszaadható a tagállamoknak.
- (c) Lehetőségek azonosítása arra vonatkozólag, hogy a regionális és helyi önkormányzatok hogyan lennének jobban bevonhatók az uniós szakpolitikák előkészítésébe és nyomon követésébe.

A munkacsoportot arra kérték, hogy megállapításait 2018. július 15-ig juttassa el az Európai Bizottság elnökének. A munkacsoport átláthatóan dolgozott, és az erre a célra létrehozott honlapján észrevételeket kapott a civil társadalomtól, ami jelentős mértékben hozzájárult az eszmecserekhöz⁶. Munkájáról folyamatosan tájékoztatta az Európai Parlamentet, a Tanácsot, valamint az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciáját. A munkacsoport továbbá nyilvános ülést tartott annak érdekében, hogy meghallgassa a legfontosabb érdekelt felek véleményét⁷. A II. melléklet tartalmazza a munkacsoport munkájának leírását, valamint a polgároktól és a civil társadalom egyéb szereplőitől beérkezett észrevételeket.

E jelentés további részében bemutatásra kerül a munkacsoport munkája, amit a szubszidiaritás és az arányosság elvének uniós működését szabályozó jelenlegi jogi és politikai keretek fényében kell szemlélni. Ennek részletesebb bemutatása a III. mellékletben található.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_hu.pdf

³ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_en.htm: Ezt kíséri a Bizottság 2018. évi munkaprogramjáról szóló közlemény (COM(2017) 650, 2017.10.24.): „A jelenlegi Bizottság eddigi munkájára támaszkodva továbbra is arra kell törekednünk, hogy a nagy jelentőségű dolgokban vállaljunk nagyobb szerepet. Ez azt is jelenti, hogy ne akarjuk a polgárok mindennapi életének minden részletét szabályozni. Komolyan végig kell gondolnunk, hogyan tudunk kevesebb intézkedéssel hatékonyabban fellépni, és hogyan adhatunk vissza hatásköröket a tagállamok kezébe, ha ez az észszerű megoldás.” https://ec.europa.eu/info/publications/2018-commission-work-programme-key-documents_en

⁴ C(2017) 7810. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-c-7810-president-decision_en_1.pdf

⁵ PV CPG: 11.01.2018; PE-8/CPG/PV/2018-01: http://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simple.htm?leg=&year=&lg=&eurovoc=¤tPage=1&sortAndOrderBy=&fulltext=&reference=&relValue=&codeTypeDocu=CPGPPV&datepickerStart=&datepickerEnd=&autor=&code_auteur=&autInstDesc=&autInst

⁶ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en

⁷ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently/28-may-hearing_en

2. A legfontosabb gondolatok: Új munkamódszer

Munkája során a munkacsoport öt átfogó következtetésre jutott, amelyek az ajánlásaiban is tükröződnek.

Először is a munkacsoport teljes mértékben felismerte annak szükségességét, hogy az Uniónak többet kell foglalkoznia az újonnan megjelenő kihívásokkal azokon a területeken, ahol hozzáadott értéket tud teremteni, így a biztonság, a védelem és a migráció területén, és fokoznia kell fellépéseit egyéb területeken is, így az éghajlatváltozás és az innováció területén. Tekintve, hogy minderre korlátozott erőforrások állnak rendelkezésre, európai szinten egyértelműen szükség van a tevékenységek rangsorolásáról és a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználásáról folytatott eszmecserere.

Másodszor, a munkacsoport megállapította, hogy alapvető fontosságú a jelenlegi politikai döntéshozatali folyamatok gyengeségeinek orvoslása, sokkal inkább, mint a tagállamok kezébe visszaadandó területek meghatározása. Ezeknek a folyamatoknak az egyik fő problémája a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok nem megfelelő mértékű bevonása, következtésként pedig az uniós politikákkal való azonosulásuk hiánya. A munkacsoport úgy látja, hogy új munkamódszerre van szükség annak érdekében, hogy az uniós politikai fellépések és eszközök továbbra is egyértelmű uniós hozzáadott értéket nyújtsanak, arányosak legyenek, és megfelelően illeszkedjenek azokhoz az intézkedésekhez, amelyekre nemzeti, regionális és helyi szinten is szükség van. Ez az új munkamódszer a szubszidiaritás és az arányosság jobb közös értelmezésén alapul, valamint a nemzeti parlamentek és a helyi és regionális önkormányzatok fokozottabb részvételén a politikák kidolgozásában és végrehajtásában, a többszintű kormányzás elvével összhangban. Segítségnyújtást „aktívabb szubszidiaritás” kifejezésben, ami biztosítja annak a jobb megértését és elfogadását, hogy a politikák végrehajtására miért uniós szinten kerül sor, végső soron pedig biztosítja az e politikák iránti fokozottabb elköteleződést minden kormányzati szinten. Az Unió 74. jogalkotási feladatkörrel rendelkező regionális közgyűlésének nagy része, mintegy 280 régió⁸ és 80 000 települési önkormányzat közvetlenül vesz részt az uniós jogszabályok alkalmazásában. Tudásukat és tapasztalataikat aktívabban kell felhasználni a jogszabályok kidolgozása során. A politikai döntéshozatali folyamatokba való szorosabb bekapcsolódás eredményeképp ezek a szereplők jobban el tudják majd magyarázni, hogy az Unió mit tesz és miért.

Harmadszor, a szubszidiaritás és az arányosság elvének jobb közös értelmezése és strukturáltabb, következetesebb alkalmazása a döntéshozatali folyamatok során segíthet csökkenteni azokat az aggályokat és frusztrációkat, amelyek miatt kialakul az a vélemény, hogy az Unió túl sokat tesz. A munkacsoport úgy véli, hogy a szubszidiaritásvizsgálatokat nem csupán el kell végezni, de ismertségüket is növelni kell. Ez nagymértékben megvalósítható a jelenlegi mechanizmusok és eszközök teljesebb körű kihasználásával, valamint az uniós fellépések hozzáadott értékének jobb, láthatóbb és érthető módon történő bemutatásával. A munkacsoport elismeri, hogy a Bizottság már rendelkezik a szubszidiaritásra és az arányosságra vonatkozó elemzésekkel, amelyek alátámasztják jogalkotási javaslatait, valamint elismeri a nemzeti parlamentek jelentős szerepét annak ellenőrzésében, hogy az új jogalkotási javaslatok megfelelnek-e a szubszidiaritás elvének⁹. Ugyanakkor azonban a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazása az összes érintett szereplő – a nemzeti parlamentek, az Európai Parlament, a Tanács, a Régiók Európai Bizottsága és az Európai Bizottság – közös felelőssége. A munkacsoport megjegyzi, hogy az Amszterdami Szerződés vonatkozó jegyzőkönyvének módosítását követően a Szerződésekben már nem szerepel a szubszidiaritás pontos fogalom meghatározása. Ezért

kívánatos lenne egységes és pragmatikus megközelítés alkalmazása a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálata során, közös értékelési táblázat használatával egy közös értelmezés kialakításának és az új jogszabályok előkészítése során ezeknek az elveknek minden szervezet és intézmény általi hatékonyabb alkalmazásának előmozdítása érdekében.

Negyedszer, a munkacsoport azon a véleményen volt, hogy bizonyos területeken túl „sok” az uniós jogszabály, illetve a szabályozás túl összetetté vált. Az irányelvek esetében a jogalkotás már nem hagy elég teret a más szinteken történő döntéshozatal számára, és nem biztosít megfelelő rugalmasságot a jogszabályok nemzeti sajátosságok figyelembevételével történő végrehajtására. A munkacsoport tisztában volt azzal, hogy ennek számos oka lehet, köztük az, hogy nincs meg a kellő bizalom maguk a tagállamok között, valamint a tagállamok és az uniós intézmények között. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy kevésbé hagyatkoznak a különböző nemzeti megközelítések hatékony politikai eszközként történő kölcsönös elismerésére¹⁰. A munkacsoport tudatában volt annak is, hogy vannak fontos kompromisszumok. Az uniós jogszabályoknak való megfelelés és a belső piacon az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében szükség lehet erősen előíró jellegű jogszabályokra, amelyek korlátozott mértékű rugalmasságot biztosítanak nem csupán a helyi és regionális önkormányzatok, de a vállalkozások számára is. Például az uniós kiadási programok keretében felmerült kiadásokra vonatkozó szigorú számviteli szabályok betartása. Ezért minden olyan kísérletet, ami a szabályozások sokaságával kapcsolatos problémák jogszabály-módosítással történő kezelésére irányul, körültekintően kell megtervezni és végrehajtani, a minőségi jogalkotás elveivel összhangban, kikérve az érintettek véleményét, megalapozott értékelés alapján, a problémák helyes értelmezésének biztosítása érdekében¹¹. A munkacsoport ezért javasolja, hogy a Bizottság dolgozzon ki eljárást ilyen gyakorlat folytatására vonatkozóan, lehetőleg a Bizottság meglévő REFIT-programjára alapozva, a jogszabályok egyszerűsítése és a szükségtelen szabályozási terhek csökkentése érdekében. Az ilyen eljárásra vonatkozó eszmecserek elindítása érdekében a munkacsoport felhívja a figyelmet az ilyen értékelésre vonatkozó javaslatokra, amelyeket a munkacsoport tagjai tártak fel, illetve amelyek a különböző érdekelt felek terjesztettek elő a munkacsoport számára. Ez indokolt esetben végső soron a meglévő jogszabályok felülvizsgálatát vagy hatályon kívül helyezését eredményezheti. Mindamelllett, a probléma megvizsgálását követően a munkacsoport arra a megállapításra jutott, hogy az összes meglévő tevékenységi területen van uniós hozzáadott érték, ezért nem határozott meg semmilyen hatáskört vagy szakpolitikai területet, amit részben vagy egészben véglegesen vissza kellene adni a tagállamok kezébe. Ily módon a munkacsoport úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló fehér könyv 4. forgatókönyvének ezen aspektusa nem a legmegfelelőbb követendő irány.

Végezetül a munkacsoport úgy véli, hogy megállapításai nem egy folyamat végét jelentik, hanem valamennyi uniós intézmény és nemzeti hatóság, valamint regionális és helyi önkormányzat aktívabb szerepvállalásának a kezdetét a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos kérdésekben, a munkacsoport által e jelentésben bemutatott ajánlásokra és intézkedésekre építve és azokat továbbfejlesztve. A munkacsoport várakozással tekint az Európai Bizottság elnökének válasza elé, és bizakodva várja az ezekről a kérdésekről az osztrák elnökség novemberi, Bregenz városában tartandó konferenciáján, valamint a régiók és városok 2019 márciusában, Bukarestben sorra kerülő európai csúcstalálkozóján folytatandó eszmecsereket.

⁸ Eurostat: 281 „NUTS II” régió 2018. január 1-jétől: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background>

⁹ Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt (2.) jegyzőkönyv.

¹⁰ Lásd a munkacsoport 2018. március 15-i üléséről készült jegyzőkönyvet: <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/tf-minutes-meeting-15-march-2018.pdf>

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_en

Az új munkamódszer vázlatos áttekintése

Aktívabb együttműködés az Európai Bizottság és a nemzeti parlamentek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok között a Bizottság munkaprogramjának kialakítása érdekében a szándéknyilatkozatot követően.

A helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatainak fokozottabb mértékű megjelenítése.

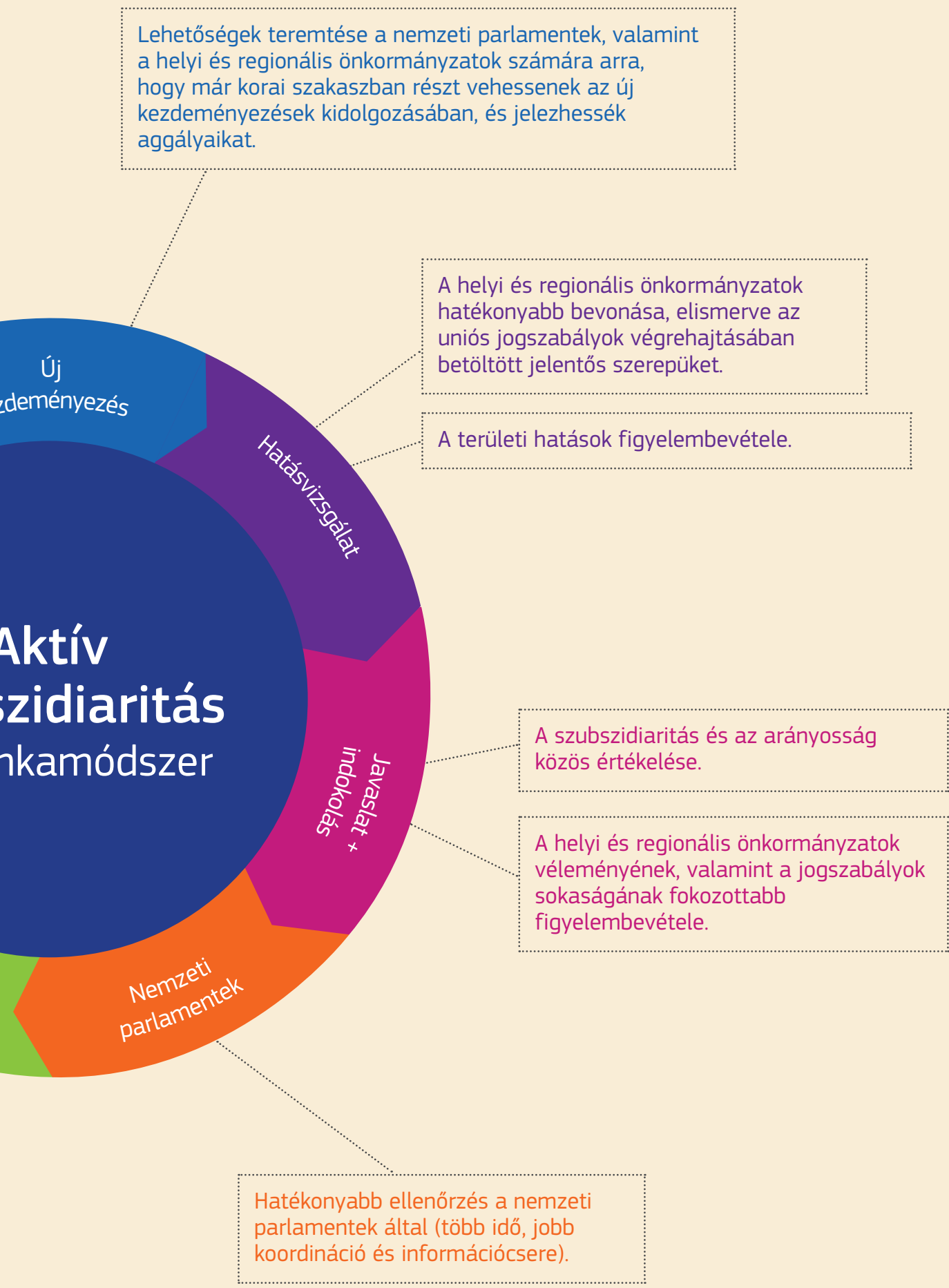
Jobb értékelések az uniós jogszabályok fokozottabb ellenőrzése eredményeképp.

A Bizottság és a társjogalkotók figyelembe veszik a többszintű kormányzás elvét, és mérlegelik a jogszabályok megfelelő mértékű sokaságát a hatékony végrehajtás érdekében.

Az uniós és nemzeti szintű végrehajtás jobb tervezése.

A társjogalkotók jobban figyelembe veszik a nemzeti parlamentek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok aggályait a helyi és regionális önkormányzatok szubsidiaritással és arányossággal kapcsolatos szerepével kapcsolatban.

3. A munkacsoport munkája

A munkacsoport az ülésein megvitatta a Juncker elnök megbízatása során teljesítendő három feladatot – a), b) és c) –, és az alábbiakban bemutatja munkájának eredményeit a politikai döntéshozatali folyamat különböző szakaszai szerint, kezdve azzal, hogy szükség van a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálatával kapcsolatban alkalmazott közös megközelítésre.

3.1. A szubszidiaritás jobb megértése, valamint az arányosság kezelésének módja

A munkacsoport megjegyzi, hogy nem létezik közös iránymutatás arra vonatkozóan, hogy hogyan kell vizsgálni a jogalkotási aktusok tervezetei vagy más politikák és programok megalapozottságát a szubszidiaritás és az arányosság elvével összefüggésben. A Bizottság saját részletes iránymutatást dolgozott ki, a Régiók Európai Bizottsága pedig szubszidiaritási „táblázatot” használ vizsgálataiban. Mindegyik nemzeti parlament saját megközelítés alkalmazásával végzi ezt a vizsgálatot.

Ennek az egyik következménye az, hogy a nemzeti parlamentek sokszor olyan kérdéseket vetnek fel indokolással ellátott véleményeikben, amelyek túlmutatnak a (2.) jegyzőkönyv¹² rendelkezéseire, és így a vélemények egymástól eltérő politikai preferenciákat tükröznek, nem pedig a szubszidiaritás méltánylását. Ha ezeket a véleményeket nem lehet nyomon követni, az félreértések és frusztráció forrása lehet. Ugyanakkor a szubszidiaritással kapcsolatos egyértelmű megközelítés hiánya a jogalkotási folyamat során azt a benyomást kelti – valószínűleg tévesen –, hogy a kérdéssel nem foglalkoznak kielégítő módon. Hasonlóképpen, miközben a (2.) jegyzőkönyvben meghatározott szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus az Európai Parlament eljárási szabályzatának (42. szabály¹³) és a Tanács eljárási szabályzatának (19. cikk)¹⁴) a részét képezi, és miközben a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás felhívja a figyelmet a szubszidiaritás és az arányosság fontosságára, a munkacsoportnak nem volt tudomása egyetlen eljárási rendelkezésről sem azzal

kapcsolatban, hogy az Európai Parlament és a Tanács hogyan foglalkozik a két elvvel jogalkotási munkája során.

A munkacsoport meggyőződése szerint egy értékelési mintatáblázat láthatóbbá és következetesebbé tenné a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálatát, végső soron pedig elősegítené a fogalom jobb közös értelmezését az ezeknek az elveknek az értékelésében a döntéshozatali folyamat során részt vevő érintett felek számára. Ez természetesen nem akadályozza meg őket abban, hogy felvessenek egyéb aggályokat, amelyek nem szerepelnek a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálata során használt mintatáblázatban. A munkacsoport véleménye szerint ennek a megközelítésnek hangsúlyoznia kell az európai hozzáadott érték fogalmát, ami az a kulcstényező, ami meghatározza azt, hogy fel kell-e lépnie az Uniónak, és ami a nagyközönség számára jobban érthető fogalom. A vizsgálat továbbá a Bíróság számára is hasznos lehet bármely, hozzá utalt ügy vonatkozásában. A munkacsoport javaslatot tesz egy olyan szubszidiaritásvizsgálati mintatáblázatra (V. melléklet), amely kiindulópontként szolgálhat az uniós intézmények, valamint a nemzeti és regionális parlamentek¹⁵ között zajló további megbeszélésekhez. Hosszabb távon a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás jövőbeni módosításába be lehetne építeni egy közösen elfogadott értékelési táblázatot, ami strukturáltabb alapot biztosítana annak használatához az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság számára.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12008E%2FPRO%2F02>

¹³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20170116+TOC+DOC+XML+VO//EN&language=EN>

¹⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/publications/council-rules-procedure-comments/>

¹⁵ Az e jelentésben a „regionális parlamentekre” történő hivatkozás a tagállamokban működő valamennyi regionális parlamentre és regionális közgyűlésre vonatkozik. Amennyiben konkrétan a Szerződésekhez csatolt (2.) jegyzőkönyv értelmében vett, jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentekre történik hivatkozás, azt egyértelműen jelezzük.

A munkacsoport 1. ajánlása

Az Unió intézményei és szervei, valamint a nemzeti és regionális parlamentek alkalmazzanak közös módszert („értékelő táblázatot”) a szubszidiaritás (ideértve az uniós hozzáadott értéket is) és az arányosság elvéhez kapcsolódó kérdések, valamint az új és a meglévő jogszabályok jogalapjának vizsgálata során.

Ez a vizsgálati módszer terjedjen ki az Amszterdami Szerződéshez eredetileg csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglalt kritériumokra, valamint a Bíróság vonatkozó joggyakorlatára. E jelentéshez csatoljuk a javasolt értékelési mintatáblázatot.

A jogalkotási folyamat során az Európai Parlament és a Tanács a közös módszer alkalmazásával szisztematikusan vizsgálja meg az általuk készített jogszabálytervezetek és módosítások szubszidiaritását és arányosságát. Teljes mértékben vegyék figyelembe a Bizottság javaslataiban ismertetett értékelést, valamint a nemzeti parlamentek és a Régiók Európai Bizottsága (indokolással ellátott) véleményeit.

A munkacsoport úgy véli, hogy az ajánlás végrehajtására az alábbi intézkedésekkel kerülhet sor:

- A társjogalkotók, a nemzeti és regionális parlamentek, a Régiók Európai Bizottsága és az Európai Bizottság folytasson további megbeszéléseket a mintatáblázatra vonatkozóan annak érdekében, hogy előmozdítsa annak jobb megértését, valamint ösztönözze a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálatával kapcsolatos közös megközelítés kialakítását.
- A Bizottság vizsgálja felül a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatását úgy, hogy az figyelembe vegye a szubszidiaritásra és az arányosságra vonatkozóan elfogadott értékelő táblázatot. Használja a táblázatot a szubszidiaritásra és az arányosságra vonatkozó vizsgálatait részletesebb bemutatásához a hatásvizsgálatban és/vagy az indokolásban a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 25. bekezdésével és a Szerződésekhez csatolt (2.) jegyzőkönyvvel összhangban.
- A szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus alkalmazása során a nemzeti és regionális parlamentek, valamint a jogalkotási folyamat során a társjogalkotók használják a táblázatot kiindulási pontként a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos kérdések kezeléséhez.
- Az Unió intézményei és tanácsadó szervei hangsúlyozzák az uniós kezdeményezések európai hozzáadott értékét, és hatékonyabban közvetítsék ezt a szempontot a polgárok felé.

3.2. Nemzeti parlamentek és hatékonyabb szubsziarítás-ellenőrzés

A nemzeti parlamentek központi szerepet játszanak a szubsziarítás elvének való megfelelés biztosításában, továbbá pozitív módon hozzájárulnak az új jogszabályok tartalmához is. A nemzeti parlamentek által végzett szubsziarításvizsgálat kiterjed a Bizottság jogalkotási javaslatainak elemzésére. Ez hozzájárul az Unió demokratikus legitimitásának megteremtéséhez. 2010 és 2017 vége között a szubsziarítás-ellenőrzési mechanizmus keretében 409 indokolással ellátott vélemény született, ami a nemzeti parlamentek 582 szavazatát képviselte. Mindeközben három „sárga lapos” eljárásra került sor, narancssárga lapos eljárás pedig még nem volt. A munkacsoport megállapította, hogy ez egy összetett terület, és mérlegelte azokat a fejlesztéseket, amelyek a jelenlegi rendszerben megvalósíthatók lennének, valamint fontolóra vett számos olyan kérdést, amelyhez szükség lenne a Szerződés módosítására.

A munkacsoport több tagja azon a véleményen volt, hogy a lefolytatott sárga lapos eljárások alacsony száma azt mutatja, hogy a jelenlegi ellenőrzési mechanizmus nem hatékony, és ezért szorgalmazták a küszöbértékek csökkentését, amihez szükség lenne a Szerződés módosítására. A munkacsoport megvitatta a kérdést, és úgy találta, hogy nem biztos, hogy a jelenlegi „sárga lapos” küszöbérték csökkentése a rendelkezésre álló szavazatok egyharmadáról az egynegyedére jelentős hatással lenne az elindított sárga lapos eljárások számára, feltételezve, hogy a nemzeti parlamentek a jelenlegihez hasonló aktivitással vesznek részt a szubsziarítás-ellenőrzési mechanizmusban. Az egynegyednél jelentős mértékben alacsonyabb küszöbértékre van szükség a sárga lapos eljárások számának jelentős mértékű növeléséhez¹⁶, ami viszont aggodalmakat vetne fel a megfogalmazott aggodalmak reprezentativitása vonatkozásában. Mindamellett, hangsúlyozva a jogalkotási folyamat legitimitását erősítő komoly politikai párbeszéd fontosságát, a munkacsoport felszólítja a Bizottságot, hogy mindig adjon átfogó, gyors és nyilvános választ a nemzeti parlamentek indokolással ellátott véleményeire, akkor is, ha a jelenlegi szabályok alapján nem kerül sor sárga lapos eljárás elindítására.

Több tag felvetette továbbá, hogy a nemzeti parlamentek kapjanak lehetőséget „piros lap” (vétó) alkalmazására, amihez a Szerződés módosítására lenne szükség, és a munkacsoport olyan véleményeket hallott, hogy ez nem kívánt következményekkel járhat, mivel jelenleg nem létezik a nemzeti parlamentek által végzett szubsziarításvizsgálatok jelentésének és hatályának közös értelmezése. Másfelől a munkacsoport nyugtázta, hogy a nemzeti parlamentek szeretnék felhívni a figyelmet saját pozitív hozzájárulásukra az európai folyamathoz, egy olyan mechanizmus bevezetésével, ami lehetővé tenné számukra, hogy intézkedés megtételét javasolják a Bizottságnak – ez lenne a „zöld lap”. Egy ilyen hivatalos eljáráshoz a Szerződés módosítására lenne szükség, és az hatással lenne a Bizottság jogalkotási kezdeményezési jogára, valamint az Európai Parlament és a Tanács szerepére. A munkacsoport azonban úgy vélte, hogy a nemzeti parlamentek már széles körű lehetőségekkel rendelkeznek az egymás közötti koordináció megerősítéséhez a megfelelő koordináció és a kritikus politikai tömeg elérése céljából. A munkacsoport bátorítja is őket erre, a Bizottságot

pedig arra ösztönzi, hogy megfelelően reagáljon minden ilyen kezdeményezésre.

Érzékeny kérdés, hogy mennyi idő áll a nemzeti parlamentek rendelkezésére ahhoz, hogy elkészítsék indokolással ellátott véleményüket és konzultációt folytassanak saját tagállamaikon belül, különösen jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentek megléte esetén. Mivel az Európai Parlament és a Tanács tartózkodik az intézkedéstől abban az időszakban, amikor a nemzeti parlamentek benyújtják indokolással ellátott véleményüket, gondosan kell meghatározni ezt az időszakot. Több tag úgy érezte, hogy a jelenlegi 8 hetes időszakot ki kellene terjeszteni 12 hétre, és a munkacsoport megállapította, hogy a múltban ezt az Európai Tanács is fontolóra vette¹⁷. A Szerződés ehhez szükséges módosításának a hiányában a munkacsoport úgy véli, hogy a Bizottság nagyobb rugalmasságot biztosíthatna a nemzeti parlamentek számára indokolással ellátott véleményeik elkészítéséhez. Ez a rugalmasság, valamint a várhatóan nagyobb fokú összhang a közös táblázaton alapuló szubsziarításvizsgálatok területén, a hatékonyabb kommunikáció és információcsere a nemzeti parlamentek és a helyi és regionális önkormányzatok között enyhítheti a sárga és narancssárga lapos eljárások elindításához szükséges küszöbértékek csökkentésére irányuló igényt.

A munkacsoport megvitatta továbbá azt a tényt, hogy a nemzeti parlamentek indokolással ellátott véleményükben sokszor túllépi a szubsziarítással kapcsolatos kérdéseket, ami félreértésekre és frusztrációkra ad okot, amikor nem kerül sor lépésekre ezen kérdések nyomán. Miközben egy közös szubsziarítási táblázat kiindulási pontként történő alkalmazása a nemzeti parlamentek véleményeinek elkészítéséhez segíthetne elkerülni ezeket a félreértéseket, a munkacsoport néhány tagja úgy vélte, hogy az ellenőrzési mechanizmus és az indokolással ellátott vélemények alkalmazási körét ki kellene terjeszteni az arányosságra és a hatáskör-átruházásra is (jogalap).

Végezetül a munkacsoport úgy látja, hogy szükség van a jogalkotói hatáskörrel rendelkező nemzeti és regionális parlamentek, valamint egyéb regionális és helyi önkormányzatok közötti hatékonyabb koordinációra és információcsere-re az indokolással ellátott véleményekkel kapcsolatban. Például mindegyik nemzeti és regionális parlament külön információmegosztó platformmal rendelkezik, míg a Bizottságnak az indokolással ellátott véleményekre adott válaszai a parlamentközi platformon, valamint a Bizottság honlapján érhetők el. A nemzeti parlamenteknek lehetőség szerint egyeztetniük kell a regionális parlamentekkel a szubsziarítás-ellenőrzési mechanizmussal összefüggésben. A nemzeti és regionális parlamentek szerepeinek és a kapcsolatának formális módosításához szükség lenne a Szerződés módosítására, és ezt hosszú távon fontolóra kell venni. A Szerződés jelenlegi rendelkezései által megszabott korlátokon belül azonban egy strukturáltabb de informális párbeszédrel biztosítható lenne a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentek hatékonyabb bevonása.

¹⁶ 3. sz. vitaanyag: A szubsziarítás és az arányosság elvének alkalmazása az intézmények munkája során. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-3-2018-2018-tf-discussion-paper-no3-institutional-work_en.pdf

¹⁷ Az Európai Tanács 2016. február 19-i következtetései C. szakaszának (Szuverenitás) 3. §-a: <https://www.consilium.europa.eu/media/21787/0216-euco-conclusions.pdf>

A munkacsoport 2. ajánlása

A Bizottság alkalmazza rugalmasan a Szerződés alapján a nemzeti parlamentek számára indokolással ellátott véleményeik benyújtására meghatározott 8 hetes határidőt.

A rugalmas alkalmazás során tekintettel kell lenni a közös ünnepekre és működési szünetekre, lehetővé téve ugyanakkor a Bizottság számára a válaszadást lehetőség szerint a vélemények kézhezvételét követő 8 héten belül.

A Bizottság a szubszidiaritásra és az arányosságra vonatkozó éves jelentésében megfelelő módon vegye figyelembe a nemzeti parlamentektől kapott, indokolással ellátott véleményeket és a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentektől kapott visszajelzéseket. Továbbá megfelelő időben és teljes körűen tájékoztassa a társjogalkotókat a javaslatokról a szubszidiaritás tekintetében felmerült jelentős aggályok esetén.

A munkacsoport 3. ajánlása (a Szerződés módosítása)

Az EUSZ/EUMSZ (2.) jegyzőkönyvét alkalmadtán felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy a nemzeti parlamentek számára 12 hét álljon rendelkezésre indokolással ellátott véleményeik elkészítésére, valamint arra, hogy teljes körűen kifejezésre juttassák a szubszidiaritással, az arányossággal és a javasolt jogszabályok jogalapjával (hatáskör-átruházás) kapcsolatos nézeteiket. A nemzeti parlamentek kérjék ki a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentek véleményét, amennyiben az uniós jogszabályjavaslat érinti a nemzeti jog szerinti hatáskörüket.

A munkacsoport úgy véli, hogy az alábbi intézkedések eredményeképp, amelyekhez nincs szükség a Szerződés módosítására, a nemzeti parlamentek nagyobb hatást gyakorolnának a szubszidiaritásról folytatott megbeszélésekre:

- A Bizottság vegye figyelembe a komplex jogszabálycsomagok egyes elemeinek a nemzeti parlamentek felé történő továbbítása során bekövetkező késedelmeket, valamint a közös ünnepeket, amikor a legtöbb nemzeti parlament működési szünetet tart.
- A nemzeti parlamentek a Régiók Bizottsága és a REGPEX-platform¹⁸ segítségével folytassanak megfelelő egyeztetéseket a regionális parlamentekkel indokolással ellátott véleményeik elkészítése során.
- A Bizottság a szubszidiaritásra és az arányosságra vonatkozó éves jelentésében megfelelő módon mutassa be a jogalkotói hatáskörrel rendelkező nemzeti és regionális parlamentektől kapott, indokolással ellátott véleményeket és beadványokat.
- Amennyiben egy adott javaslat nyomán jelentős számú, indokolással ellátott vélemény érkezik, a Bizottság készítsen összefoglalót a nemzeti parlamentek indokolással ellátott véleményeiről – és lehetőleg a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális parlamentek beadványairól –, és megfelelő időben bocsássa azt a társjogalkotók rendelkezésére a jogalkotási eljárásra tekintettel.

¹⁸ A REGPEX a Régiók Európai Bizottsága szubszidiaritás-ellenőrzési hálózatának alhálózata, amely nyitva áll a jogalkotói hatáskörrel rendelkező régiók parlamenti és kormányai előtt. <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>

3.3. A nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok hatékonyabb bevonása a politikai döntéshozatali folyamatokba

3.3.1. A Bizottság által a helyi és regionális önkormányzatokkal a tevékenységeiről és a munkaprogramjáról folytatott egyeztetések és együttműködés során alkalmazott megközelítés

A munkacsoport megállapítja, hogy a Bizottság minőségi jogalkotásra irányuló politikájának egyik fontos újítása 2015-ben az volt, hogy politikai döntéshozatali folyamatait megnyitotta valamennyi érdekelt fél előtt. Miközben folyamatban van ennek fokozatos megvalósítása, a munkacsoport megállapította, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részvétele a Bizottság konzultációs és visszacsatolási mechanizmusaiiban általában alacsony. 2016 közepe óta az összes visszacsatolási mechanizmust figyelembe véve csaknem 9 000 válasz érkezett az érintett felektől, viszont ezeknek kevesebb mint 1 %-a érkezett helyi és regionális önkormányzatoktól. Úgy tűnik, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hatásvizsgálatokhoz és értékelésekhez való hozzájárulása is alacsony szintű.

Elismerve azt, hogy nem minden helyi és regionális önkormányzat rendelkezik az ilyen tevékenységekben való részvételhez szükséges kapacitással és erőforrásokkal, a munkacsoport álláspontja szerint többet kellene tenni részvételük ösztönzése érdekében, tekintettel arra a Szerződésben foglalt kötelezettségre, miszerint tiszteletben kell tartani a tagállamok nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok regionális és helyi kormányzati berendezkedésének, valamint az uniós jogszabályok végrehajtásában betöltött szerepük és feladatuk körük támogatása érdekében¹⁹. Tekintettel a helyi és regionális önkormányzatok sokféleségére és eltérő részvételi képességére, a részvételük ösztönzésére irányuló bármely folyamatnak vagy eszköznek egyszerűnek és praktikusnak kell lennie, és a legteljesebb mértékben ki kell használnia a meglévő hálózatokat és platformokat. A munkacsoport örömmel fogadta, hogy a Bizottság nemrégiben vállalta, hogy a főbb kezdeményezésekre vonatkozó nyilvános konzultációkat minden hivatalos nyelven elérhetővé teszi a hozzáférés javítása érdekében.

További lépésként a munkacsoport úgy látta, hogy az általános konzultációk során el kell ismerni a helyi és regionális önkormányzatok sajátos jellegét más érintett felekhez képest. A munkacsoport továbbá úgy vélte, hogy az uniós intézmények érdemi visszajelzései ösztönöznék a helyi és regionális önkormányzatok aktívabb részvételét. A munkacsoport javasolja továbbá a helyi és regionális önkormányzatokkal való célzottabb konzultáció folytatását, adott esetben, konkrét szerepük elismerése érdekében.

A munkacsoport örömmel fogadta továbbá a jelenlegi Bizottság kiterjedt együttműködését a nemzeti parlamentekkel²⁰, és arra biztatta a Bizottságot, hogy erre alapozva tovább mélyítse a kapcsolatokat a nemzeti parlamentekkel, a helyi és regionális önkormányzatokkal és a civil társadalommal politikai kidolgozása során. Gyakorlati és finanszírozási okokból nem valószínű, hogy erre minden évben sor kerülhet minden új kezdeményezés vonatkozásában,

ezért a Bizottságnak fontolóra kell vennie, hogy a megközelítést a legjelentősebb kezdeményezésekkel kapcsolatban alkalmazza. Jó példa az energiauniós körút, melynek során a Bizottság intenzív párbeszédet kezdett kormányokkal, nemzeti parlamentekkel, az Európai Parlamenttel, szociális partnerekkel, az üzleti világ képviselőivel és nem kormányzati szervezetekkel az energiaunió létrehozására irányuló bizottsági stratégiáról. Egy másik példa az Európa jövőjéről szóló 129 civil párbeszéd, amelyre több mint 80 nagyvárosban és városban került sor, néhány esetben nemzeti parlamentek részvételével²¹. Hasonlóképpen, a Régiók Európai Bizottsága 2018 decemberéig több mint 200 helyi eseményt és civil párbeszédet bonyolít le 28 európai országban, a Bizottság 230 tagja és több mint 30 000 polgár részvételével²².

A munkacsoport megvizsgálta továbbá két konkrét kérdést a Bizottság helyi és regionális önkormányzatokkal történő együttműködését illetően: a Bizottság éves munkaprogramját, valamint a tagállamok nemzeti gazdasági programjainak koordinációját („európai szemeszter”). A munkacsoport elismeri, hogy a Bizottság munkaprogramjának kidolgozására az intézményközi megállapodásokban rögzített eljárások és ütemezés szerint kerül sor. Emiatt komoly kihívást jelent a helyi és regionális önkormányzatokkal való együttműködés. Az Európai Bizottság elnöke minden év szeptemberében az Unió helyzetét értékelő beszédet mond az Európai Parlament előtt. Ezt kiegészíti az Európai Parlament elnökének és a Tanács elnökének címzett szándéknyilatkozat. A szándéknyilatkozatot elküldik továbbá a nemzeti parlamenteknek és a tanácsadó bizottságok elnökeinek, valamint az interneten is közzéteszik. Ezt követően a Bizottság munkaprogramját általában októberben hozzák nyilvánosságra. A munkacsoport álláspontja szerint aktívabb együttműködésre van szükség az Európai Bizottság és a nemzeti parlamentek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok között a szándéknyilatkozat közzététele és a Bizottság munkaprogramjának elfogadása közötti időszakban, annak érdekében, hogy lehetőség legyen nézeteik alaposabb megfontolására.

A tagállamok gazdaságpolitikai koordinálása európai szinten a gazdasági kormányzás európai szemesztere keretében történik. A munkacsoport kiemelten ajánlja, hogy a tagállamok kövessék a Bizottságnak az országspecifikus ajánlásokkal kapcsolatos fokozottabb részvétel és felelősségvállalás ösztönzésére vonatkozó útmutatását, tekintettel arra, hogy az Unió pénzügyi programjai egyre növekvő mértékben támogatják a tagállamok gazdasági reformjait, amelyek hatással lehetnek az adott tagállam minden kormányzati szintjére. Ennek túl kell mutatnia a nemzeti közigazgatási szerveken, és ki kell terjednie a helyi és regionális önkormányzatokra, a szociális partnerekre és általában a civil társadalomra.

¹⁹ Például az uniós városfejlesztési menetrend az EU, tagállamok és városok részvételével jobb szabályozás, finanszírozás és együttműködés elérése érdekében létrehozott többszintű partnerség, amelyet a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai keretre irányuló bizottsági javaslatok támogatnak, amely kohéziós keret létrehozza az európai városfejlesztési kezdeményezést, ami új eszközt jelent a városok közötti együttműködés, az innováció és a kapacitásépítés megvalósításához az uniós városfejlesztési menetrend valamennyi tematikus prioritása tekintetében. http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-3866_en.htm

²⁰ 2014. november 1-je és 2018. június 18-a között az Európai Bizottság tagjai 798 látogatást tettek a 28 tagállam nemzeti parlamentjeinél.

²¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/citizens-dialogues-future-europe_en.pdf

²² Ezenfelül a Régiók Európai Bizottsága körülbelül ugyanennyi választ gyűjtött be egy uniós védjeggyel ellátott online felmérésen és mobiltelefonos alkalmazáson keresztül, amelynek címe: „Have your say on Europe” [Mondj véleményt Európáról]. 2018 őszén a Bizottság elnöke folyamatos párbeszéd-mechanizmust indít el a munkacsoport jelentésének végrehajtásához kapcsolódóan.

A munkacsoport 4. ajánlása

A nemzeti parlamentekkel és a Régiók Európai Bizottságával együttműködve a Bizottság hívja fel a nemzeti hatóságok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok figyelmét azokra a lehetőségekre, amelyek rendelkezésükre állnak arra, hogy már korai szakaszban részt vegyenek a politikai döntéshozatali folyamatokban.

A Bizottság teljes mértékben vonja be konzultációs folyamataiba a helyi és regionális önkormányzatokat, figyelembe véve azok konkrét szerepét az uniós jogszabályok végrehajtásában. Támogassa a helyi és regionális önkormányzatok részvételét megfelelően kialakított kérdőívekkel, valamint azzal, hogy hatásvizsgálataiban, javaslataiban és a társjogalkotóknak továbbított visszacsatolásban több visszajelzést nyújt, és nagyobb láthatóságot biztosít a helyi és regionális önkormányzatok véleménye számára.

A tagállamok kövessék az Európai Bizottság iránymutatását és érdemben működjenek együtt a helyi és regionális önkormányzatokkal nemzeti reformprogramjaik kidolgozása, valamint a strukturális reformok európai szemeszter keretében történő megtervezése és végrehajtása során, az e reformok iránti felelősségvállalás és azok végrehajtásának fokozása érdekében.

A munkacsoport úgy véli, hogy a gyakorlatban a következő konkrét intézkedések lennének megvalósíthatók ezen ajánlás érvényre juttatása érdekében:

- A Bizottság vizsgálja felül a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatását annak érdekében, hogy kiemelje a helyi és regionális önkormányzatok sajátos jellegét, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott célzott konzultációk szükségességét, amikor egyértelmű, hogy jelentős lesz a rájuk gyakorolt hatás, különösen pedig akkor, amikor a Bizottság előzetes hatásvizsgálataira (ütemterveire) vonatkozó visszacsatolásukban és a nyilvános konzultációk során hangot adnak aggályaiknak.
- A Bizottság biztosítsa, hogy a nyilvános konzultáció során használt kérdőívek tartalmazzanak a helyi és regionális önkormányzatokkal foglalkozó részeket, megkönnyítendő számukra, hogy információt szolgáltassanak olyan kérdésekkel kapcsolatban, mint a végrehajtás, valamint a helyi/regionális szinteken jelentkező hatások.
- A helyi és regionális önkormányzatok válaszadási arányának növelése érdekében a Régiók Bizottsága és a nemzeti parlamentek a Bizottsággal együttműködve hívják fel a figyelmet a helyi és regionális önkormányzatok körében a meglévő konzultációs és visszacsatolási lehetőségek kihasználására a politikai döntéshozatalban és a végrehajtásban való részvétel érdekében.
- A Bizottság tegye láthatóbbá, hogy hogyan használja fel a helyi és regionális önkormányzatok által az őket érintő kérdésekkel, így például a végrehajtással és a területi hatásokkal kapcsolatban nyújtott észrevételeket, és adjon megfelelőbb visszajelzést erre vonatkozóan.
- A társjogalkotók, a Régiók Európai Bizottsága és a Bizottság, képvisleti irodáikkal együtt, tárják fel, hogy intézményeikben mi a legjobb módja annak, hogy felhívják a figyelmet azokra a kérdésekre és kihívásokra, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok szembesülnek. Ez történhet úgy, hogy események és képzések szervezésével lehetőséget teremtenek az alkalmazottak cseréjére a helyi és regionális önkormányzatok között.
- A Régiók Bizottsága, a nemzeti és regionális parlamentek, az uniós intézmények, valamint a helyi és regionális önkormányzatok közösen dolgozzanak ki és támogassanak olyan innovatív intézkedéseket, amelyek az Európai Unióban a polgárokkal folytatott hatékonyabb kommunikációra irányulnak²³, és növeljék a helyi és regionális önkormányzatok képességét arra, hogy hatékonyabban vegyenek részt a politikai döntéshozatali folyamatokban, például a helyi és regionális politikuskok számára szervezett, ERASMUS-hoz hasonló programon keresztül.
- A tagállamok tegyenek meg minden tőlük telhetőt a helyi és regionális önkormányzatokkal való együttműködés érdekében nemzeti reformprogramjaik kidolgozása, valamint strukturális reformok tervezése és végrehajtása során, az egyes tagállamok közigazgatási és alkotmányos berendezkedésének tükrözése érdekében.
- A Bizottság törekedjen intenzívebb együttműködésre – képvisleti irodáin keresztül is – a tagállamok nemzeti hatóságaival, valamint regionális és helyi önkormányzataival a kiválasztott és politikai jelentőséggel bíró kezdeményezésekkel, valamint az európai szemeszter folyamatával kapcsolatban.

²³ Mint például Ausztriában az uniós helyi önkormányzati képviselők (Europagemeinderäte) számára kidolgozott program.

3.3.2. Bizottsági hatásvizsgálatok, javaslatok és végrehajtási tervek

A Bizottság jogalkotási javaslatait általában hatásvizsgálat kíséri, amely feltárja az adott probléma megoldása érdekében tervezett alternatív szakpolitikai lehetőségek költségeit és előnyeit (hatásait). A hatásvizsgálat a szubszidiaritással és az arányossággal is foglalkozik. Mivel számos politika nagy mértékben helyi és regionális szinten kerül megvalósításra, a munkacsoport tagjai kérték a helyi és regionális szinten jelentkező hatások szisztematikus értékelését minden hatásvizsgálatban és értékelésben azokon a szakpolitikai területeken, amelyek jelentős mértékben érintik a helyi és regionális önkormányzatokat. A munkacsoport megjegyzi, hogy a minőségi jogalkotásra vonatkozó bizottsági iránymutatás szerint minden lehetséges hatást meg kell vizsgálni, de csak a jelentős gazdasági, szociális és környezeti hatásokat kell értékelni. A Bizottság hatásvizsgálatai eljárása (és értékelései) az arányos elemzés elve alapján működik, vagyis azt értékeli, ami fontos az adott szakpolitikai folyamat szempontjából. Ez azokra a hatásokra vonatkozik, amelyek helyi és regionális szinten jelentkezhetnek, és egy konkrét javaslat szempontjából talán nem relevánsak vagy fontosak, de amelyeket értékelni kell, amennyiben jelentősek egy adott kezdeményezés szempontjából. Az Európai Bizottságnak hatásvizsgálatában és/ vagy indoklásában mindkét esetben ki kell fejtenie, hogy konkrétan értékelte-e a regionális és helyi szinten jelentkező hatást, illetve, hogy ezt miért nem tette meg.

A Bizottság továbbá arra törekszik, hogy végrehajtási terveket mutasson be a jelentős irányelvtervezeteket illetően. Ezeket

továbbítja a társjogalkotóknak, felvázolva a Bizottság által az uniós jog megfelelő és hatékony végrehajtásának és alkalmazásának biztosítása érdekében tervezett tevékenységeket. E tevékenységek során szükség lehet a nemzeti hatóságokkal, valamint a regionális és helyi önkormányzatokkal való együttműködésre. A helyi és regionális önkormányzatok sokszor nagymértékben érintettek az uniós törvény és programok adott tagállamban történő alkalmazásában. Közvetlen tapasztalataik rendkívül nagy jelentőséggel bírnak, amikor a Bizottság értékeli az adott jogszabály hatékonyságát, és tudni akarja, hogy az a várakozásoknak megfelelően működik-e, problémás-e, túlságosan bonyolult-e, illetve okoz-e szükségtelen költségeket.

Miközben a minőségi jogalkotásra vonatkozó bizottsági iránymutatás kiterjed a végrehajtási tervek elkészítésére, a hatásvizsgálatok nem elemzik szisztematikusán azt, hogy az új vagy módosított jogszabályok hogyan lehetnének megvalósíthatók kifejezetten azok által, akik a helyi és regionális szinteken felelősek a hatékony végrehajtásért. Ezenfelül ezek a végrehajtási tervek főként a nemzeti hatóságokra irányulnak, amelyek végső soron felelnek a tagállami végrehajtási intézkedések kidolgozásáért és helyes alkalmazásáért. Miközben a munkacsoport azon a véleményen volt, hogy a Bizottság végrehajtási tervei jelentős mértékben javíthatók, úgy látta, hogy sok esetben a helyi és regionális önkormányzatokat bevonó, jó nemzeti végrehajtási tervek valószínűleg nagyobb hozzáadott értékkel bírnak.

A munkacsoport 5. ajánlása

A Bizottság biztosítsa, hogy hatásvizsgálatai és értékelései szisztematikusán vegyék figyelembe a területi hatásokat, és értékelje azokat, amennyiben jelentősek a helyi és regionális önkormányzatok számára. A helyi és regionális önkormányzatok a konzultációk során adott válaszaikban és az ütemtervekre vonatkozó visszacsatolásokban segítsenek az ilyen lehetséges hatások azonosításában.

A Bizottság ennek megfelelően vizsgálja felül a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatását és eszköztárát, és foglalkozzon a jogszabályok végrehajtásához és uniós hozzáadott értékéhez kapcsolódó kérdésekkel, javaslataiban és az azokat kísérő indoklásokban biztosítsa a szubszidiaritásra, az arányosságra és a lényeges területi hatásokra vonatkozó bizottsági értékelések nagyobb láthatóságát.

A fenti ajánlást a munkacsoportnak a helyi és regionális önkormányzatok politikai döntéshozatali folyamatokban és végrehajtásban történő részvételére vonatkozó ajánlásaival együtt kell szemlélni, mivel ezek a kérdések szorosan összefüggenek egymással. A munkacsoport úgy látja, hogy konkrétan a következő intézkedésekkel lenne támogatható az ajánlás megvalósítása:

- A Bizottság az egyes jogalkotási javaslatokat kísérő indoklásokba építsen be több elemet a területi hatásokra, a szubszidiaritásra (ideértve az uniós hozzáadott értéket is) és az arányosságra vonatkozó hatásvizsgálatból annak érdekében, hogy láthatóbbá tegye a vizsgálatokat. (Az indoklás minden hivatalos nyelven elérhető, maga a hatásvizsgálat viszont nem.)
- A Régiók Bizottsága támogassa a helyi és regionális önkormányzatokat abban, hogy szisztematikusabb válaszokat adjanak az ütemtervekre, az előzetes hatásvizsgálatokra és a konzultációkra annak érdekében, hogy lehetővé váljon a konkrét kezdeményezések helyi és regionális szinten jelentkező területi hatásaira vonatkozó bizonyítékok összegyűjtése és a bizottsági hatásvizsgálatokban és értékelésekben való felhasználása.
- A Bizottság hatásvizsgálataiban és értékeléseiben értékelje a helyi és regionális önkormányzatok számára várhatóan jelentős területi hatásokat, a helyi és regionális önkormányzatok pedig a konzultációk során adott válaszaikban és az ütemtervekre vonatkozó visszacsatolásokban segítsék az ilyen hatások azonosítását.
- Mivel a Bizottság végrehajtási tervei várhatóan nem fogják kellőképpen lefedni a helyi és regionális vonatkozásokat, a nemzeti közigazgatási szervek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok működjenek együtt a nemzeti végrehajtási tervek kidolgozása során. Nemzeti szinten egyértelmű előnyökkel jár a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatainak kiaknázása. Ennek módja eltérő lehet a különböző tagállamokban a különböző közigazgatási és alkotmányos berendezkedéseknek köszönhetően.

3.4. A jogalkotási eljárás

A munkacsoport úgy találta, hogy széles körben elterjedt az a nézet, miszerint a szubszidiaritásról és az arányosságról folytatott megbeszélések nem jelennek meg szisztematikusan a javaslatokban a jogalkotási eljárás során. A Tanácsban például egyértelmű, hogy a nemzeti delegációk igen eltérő mértékben vitatják meg a jogalkotási folyamatokat saját tagállamuk nemzeti parlamenti képviselőivel vagy helyi és regionális önkormányzataival. Az Európai Parlament esetében a munkacsoport elismerte, hogy az rendszeres időközönként jelentést készít a szubszidiaritás elvének alkalmazására vonatkozóan, válaszul a bizottság éves jelentéseire. Kutatószolgálat szisztematikusan értékeli a Bizottság hatásvizsgálatait az illetékes parlamenti bizottság rendelkezésére bocsátott és az interneten nyilvánosságra hozott jelentésben. Az Európai Parlament kutatószolgálat továbbá maga is végez hatásvizsgálatokat korlátozott számú lényeges módosításra vonatkozóan, és azokat nyilvánosságra hozza. Ez a munka elvileg kiterjed a szubszidiaritásra és az arányosságra is.

A Bizottság hatásvizsgálatait is egyre szélesebb körben megvitatja az Európai Parlament és a Tanács az egyes jogalkotási eljárások kezdetén. A Bizottság ezenfelül mindkét intézmény rendelkezésére bocsátja az érdekelt felek véleményeit, amelyeket a javaslatai elfogadását követő nyolchetes időszak során gyűjt be. Ezek a visszajelzések kiterjedhetnek a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos kérdésekre, valamint a helyi és regionális szinten lényeges hatásokra.

A munkacsoport ugyanakkor tisztában van azzal, hogy az Európai Parlament és a Tanács gyakran lényegi változtatásokat eszközöl a bizottsági javaslatokban a jogszabályokról folytatott tárgyalások során. Előfordulhat, hogy ezek a változtatások jelentős hatást gyakorolnak helyi és regionális szinten, kevésbé arányosak és kevésbé kívánatosak a szubszidiaritás szempontjából, és nehézségeket okozhatnak a végrehajtásukért felelős helyi és regionális önkormányzatok számára. Miközben az Európai Parlament vizsgálatokat és meghallgatásokat rendelhet el, bizottsági ülései pedig

nyilvánosak és az interneten is követhetők, a Tanács és az Európai Parlament között a jogalkotási folyamat során folytatott legfontosabb megbeszélések (háromoldalú egyeztetések) a nagyközönség számára nem nyitottak, így a tárgyalásokkal kapcsolatos információk nem könnyen hozzáférhetők a nemzeti/regionális parlamentek és a helyi és regionális önkormányzatok számára.

A munkacsoport úgy véli, hogy a társjogalkotóknak jobban kellene ismerniük a helyi és regionális önkormányzatok jogos aggályait a jogalkotási folyamat során, mivel ez jobb eredményeket hozhat és hatékonyabb végrehajtást eredményezhet helyi és regionális szinten. A jogalkotási folyamatokat a Szerződés határozza meg, így azok csak a Szerződés megváltoztatásával módosíthatók. Ez lenne a helyzet a szubszidiaritással kapcsolatos „késő lap” esetében, amit a munkacsoport fontolóra vett, és ami egy, a jogalkotási folyamat végén végzett hivatalos szubszidiaritás-ellenőrzés lenne. A munkacsoport ezért gyakorlatiasabb, rövid távú javaslatokat mérlegelt a helyi és regionális önkormányzatok hatékonyabb bevonása érdekében, amelyekhez nincs szükség a Szerződés módosítására, és amelyek beépíthetők lennének a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásba annak jövőbeni felülvizsgálata során. A munkacsoport örömmel fogadta továbbá a háromoldalú egyeztetések során megvitatott dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó újabb ítélkezési gyakorlatot²⁴, a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás átláthatóságára vonatkozó rendelkezéseket (köztük egy új adatbázis létrehozását a jogalkotási eljárás nyomonkövethetőségének növelése érdekében), valamint az európai ombudsmannak a háromoldalú egyeztetésekre vonatkozó megállapításait²⁵. A munkacsoport szívesen fogadná, ha a társjogalkotók gyorsan megtennék az ezen kérdések nyomán elvégzendő lépéseket, mivel ez egy kiváló első lépés lenne a helyi és regionális önkormányzatok döntéshozatali folyamatokban való részvételének előmozdítása érdekében.

²⁴ T-540/15. sz. ügy: *De Capitani kontra Parlament*; <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30ddfb6ef4af4df246c6a5689c7889c65e8f.e34KaxilC3qMb40Rch0SaxyNchb0?text=&docid=200551&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=100299>

²⁵ <https://www.ombudsman.europa.eu/press/release.faces/en/69214/html.bookmark>

A munkacsoport 6. ajánlása

Az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásaik során következetesen alkalmazzák a szubszidiaritási táblázatot annak érdekében, hogy elősegítsék a helyi és regionális önkormányzatok számára fontos kérdések jobb megismerésére irányuló kultúra kialakulását.

A Bizottság hívja fel a társjogalkotók figyelmét minden véleményre, amely beérkezik hozzá a helyi és regionális önkormányzatoktól a javaslatok elfogadását követő vizsgálati időszakban.

A tagállamok kormányai és nemzeti parlamentjei kérik ki a helyi és regionális önkormányzatok álláspontját és szakvéleményét a jogalkotási folyamat elején. A munkacsoport felkéri az EU társjogalkotóit, hogy mérlegeljék annak lehetőségét, hogy ülésekre meghívják a helyi és regionális önkormányzatok képviselőit, vagy indokolt esetben meghallgatásokat tartanak vagy eseményeket rendezzenek.

A munkacsoport úgy véli, hogy a gyakorlatban az ajánlás megvalósítására az alábbi intézkedésekkel kerülhet sor:

- A társjogalkotók kérik fel a helyi és regionális önkormányzatok képviselőit, hogy a Bizottság ülésein, valamint az Európai Parlament és a Tanács munkacsoportjainak ülésein fejtssék ki nézeteiket, amennyiben ez releváns és indokolt az adott javaslat szempontjából.
- A társjogalkotók tartanak meghallgatásokat és szakértői üléseket a helyi és regionális önkormányzatok részvételével, amennyiben ez releváns és indokolt az adott jogalkotási eljárás szempontjából.
- A Bizottság hívja fel a figyelmet a helyi és regionális önkormányzatoktól hozzá beérkező véleményekre az érdekeltektől érkezett visszajelzésekkel kapcsolatos jelentésben, amit a Bizottság a javaslataival kapcsolatban megküld a társjogalkotóknak.

A munkacsoport 7. ajánlása

A regionális és nemzeti parlamentek vizsgálják meg, hogyan kapcsolhatják össze hatékonyabban információcserére alkalmas platformjaikat (REGPEX és IPEX²⁶) annak érdekében, hogy a jogalkotási eljárás és a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus jobban tükrözze aggályait.

A munkacsoport úgy látja, hogy az ajánlás érvényre juttatására az alábbi intézkedésekkel kerülhet sor:

- A Régiók Bizottsága, a nemzeti parlamentek és a regionális parlamentek fejlesszék kommunikációjukat például azzal, hogy megvizsgálják, hogyan lehetne jobban kihasználni és hatékonyabban összekapcsolni a nemzeti és regionális parlamentek közötti információcserére alkalmas informatikai platformjaikat.
- A nemzeti parlamentek folytassanak megfelelő konzultációt a regionális parlamentekkel indokolással ellátott vélemények elkészítése során.
- Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság tegyen fokozott erőfeszítéseket egy intézményközi adatbázis létrehozása érdekében, ami elősegítené a jogalkotási folyamat hatékonyabb nyomon követését a jogalkotási eljárás átláthatóbbá tétele érdekében, a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodással összhangban.
- A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás jövőbeni felülvizsgálata során meg kell vizsgálni, hogy hogyan lehetne elősegíteni az információk és dokumentumok terjesztését az adott jogalkotási eljárásban részt vevő szervek körében, valamint hogy hogyan lehetne biztosítani a szubszidiaritás és az arányosság megfelelő ellenőrzését a teljes jogalkotási eljárás során.

²⁶ Az európai uniós parlamentközi információcserére szolgáló platform: <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/home/home.do>

3.5. Hatékonyabb fellépés

Ez a rész a munkacsoport megbízatása során teljesítendő b) feladatra vonatkozik. Amint azt fentebb, a 2. szakaszban már említettük, a munkacsoport teljes mértékben elismerte azt, hogy több uniós fellépésre van szükség azokon a területeken, ahol új kihívások jelennek meg, így a biztonság, a védelem és a migráció területén, valamint hogy az Uniónak fokoznia kell az erőfeszítéseit a meglévő tevékenységi területeken is, így az éghajlatváltozás és az innováció területén. Tekintve, hogy minderre a munkára korlátozott erőforrások állnak rendelkezésre, a munkacsoport álláspontja szerint európai szinten egyértelműen szükség van a tevékenységek rangsorolásáról és a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb felhasználásáról folytatott eszmecsereire. A probléma megvizsgálását követően a munkacsoport mindazonáltal arra a megállapításra jutott, hogy az összes területen, ahol az Unió tevékenységet fejt ki, van uniós hozzáadott érték, ezért nem határozott meg semmilyen hatáskört vagy szakpolitikai területet, amit részben vagy egészen véglegesen vissza kellene adni a tagállamok kezébe. Ily módon a munkacsoport úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló fehér könyv 4. forгатókönyvének ezen aspektusa nem a legmegfelelőbb követendő irány.

3.5.1. A meglévő jogszabályok értékelése és javítása

Az előző szakaszokban bemutatott új munkamódszer nem csupán az új jogszabályok jobb kialakításában nyújthat segítséget, de abban is, hogy a meglévő uniós joganyag tartsa tiszteltben a szubsziaritás és az arányosság elvét, a jogszabályok sokaságának, valamint a helyi és regionális önkormányzatok mérlegelési jogkörének megfelelő szintjét. A munkacsoport felhívja a figyelmet arra, hogy szükség van az uniós jog rendszeres értékelésére e kérdések tekintetében, valamint a szükséges változtatások megtételére a minőségi jogalkotás elveivel összhangban.

A munkacsoport elismeri, hogy az irányelvek elvben nagyobb rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára a jogszabályok célkitűzéseinek eléréséhez alkalmazandó eszközök tekintetében. Megbeszélései alapján a munkacsoport nem nyilvánította ki preferenciáját egyik eszköz iránt sem a többivel szemben, viszont megállapította, hogy az irányelvek és a rendeletek akként változtak, hogy lényegében meglehetősen hasonlókká váltak. A munkacsoport érdekes véleménycsere-t folytatott ennek a lehetséges okairól, amelyek között szerepel a korlátozott mértékű bizalom maguk a tagállamok, valamint a tagállamok és az uniós intézmények között a tekintetben, hogy a jogszabályok megfelelő színvonalon kerülnek-e végrehajtásra. Ez a bizalomhiány fokozott szintű részletességet és előírást eredményez az uniós jogszabályokban (irányelvekben). Ugyanez a bizalomhiány rontja a nemzeti jogszabályok „kölsönös elismerésének” hatékonyságát. A munkacsoport ugyanakkor elismeri azt is, hogy léteznek fontos kompromisszumok. Az uniós jogszabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében, valamint azért, hogy a belső piacon egyenlő versenyfeltételek érvényesüljenek, előíróbb jellegű jogszabályokra lehet szükség, amelyek korlátozzák a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a vállalkozások mozgásterét.

Ennélfogva a jogszabályok sokasága vonatkozásában a meglévő jogszabályok bármely módosítását körültekintően kell megtervezni és végrehajtani, a minőségi jogalkotás elveivel összhangban, kiterjedt bizonyítékgyűjtésen, valamint a leginkább érintettekkel folytatott konzultáción alapuló értékeléssel kezdve, annak meghatározása érdekében, hogy mi az, amin hasznos lenne változtatni.

Ugyanakkor a munkacsoport meggyőződése, hogy a fentiekben felvázolt új munkamódszer lehetővé teheti az Unió számára erőforrásai hatékonyabb felhasználását. Az új munkamódszer segítene annak biztosításában, hogy az új jogszabályok tiszteltben tartsák a szubsziaritást és az arányosság elvét, ne legyen belőlük túl sok²⁷, és kellő mozgásteret hagyjanak a helyi és regionális önkormányzatoknak, valamint a nemzeti hatóságoknak. Ez hozzájárulhat a jogszabályok hatékonyabb és eredményesebb végrehajtásához, hogy megvalósítsák azokat az előnyöket, amelyek biztosítása érdekében létrehozták őket. A munkacsoport a hatékonyabb fellépés két további aspektusát is megvizsgálta. Különösen a következőkkel foglalkozott:

- A meglévő uniós jogszabályok értékelése és javítása a szubsziaritás, az arányosság, a jogszabályok sokasága, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szerepe szempontjából;
- A meglévő jogszabályok hatékony végrehajtása érdekében tett erőfeszítések fokozása.

A munkacsoport álláspontja szerint elsősorban tudnunk kell, hogy a gyakorlatban mennyire hatékonyan működnek a jogszabályok, valamint tisztában kell lennünk a jogszabályokkal járó költségekkel és hasznokkal, ehhez pedig elengedhetetlenül fontos a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok véleménye. A munkacsoport úgy látja, hogy a Bizottság biztos tapasztalattal rendelkezik a REFIT-programmal és –platformmal kapcsolatban az eseti alapon történő meghatározásról, a leginkább érintettektől származó észrevételek felhasználásáról, arról, hogy mely jogszabályokat lehet egyszerűsíteni vagy tökéletesíteni, valamint hogy hol csökkenthetők a szükségtelen terhek. Ezért azt ajánlja, hogy a Bizottság e tapasztalatra alapozva mozdítsa elő a jogszabályok szubsziaritás és a szabályozások sokasága szempontjából történő értékelésének a gyakorlatát.

A munkacsoport tagjai saját vizsgálataik és az érdekelt felekkel való kapcsolattartás alapján számos javaslatot tettek az ilyen értékelésekre vonatkozóan, és a munkacsoporthoz is számos észrevétel érkezett különböző szervezetektől és magánszemélyektől, amelyekben megjelölték azokat a jogszabályokat és jogalkotási javaslatokat, amelyeket problémásnak találtak a szubsziaritás (hozzáadott érték), az arányosság, a jogszabályok sokasága vagy a helyi és regionális önkormányzatok számára a végrehajtás során biztosított rugalmasság mértéke szempontjából. Ezek összefoglalása a VI. mellékletben található, valamint a munkacsoport honlapján is elérhető²⁸. Tekintettel a javaslatok számára, valamint az azokban felvetett aggályok eltérő jellegére – vannak olyanok, amelyek nem közvetlenül a szubsziaritásra vonatkoznak – a munkacsoport nem tudta értékelni a különböző javaslatok megalapozottságát. Ezért úgy döntött, hogy felhívja a figyelmet ezekre a javaslatokra annak érdekében, hogy alaposabb eszmecsere indítson el arról, hogy a jogszabályok mely részei lehetnek fontosak egy ilyen értékelés szempontjából.

Ebben az összefüggésben a munkacsoport két további megfontolandó kérdést fogalmazott meg. Először is azt, hogy a jó értékelések elkészítése nehéz feladat, amihez részletes adatokra van szükség, amelyek sokszor nem léteznek vagy nem gyűjtik őket, következképp nem állnak a Bizottság rendelkezésére. A munkacsoport rámutat

²⁷ A jogszabályok vonatkozásában a „sokaság” az elvek és célkitűzések meghatározásának megfelelő szintjét jelenti a célkitűzések elérésének a mikéntjére vonatkozó részletes műszaki előírások meghatározásának szükségességéhez képest, ami hatással lehet a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok mérlegelési jogkörére a jogszabályok végrehajtása során (lásd Dougan professzor előadását a munkacsoport 2018. március 15-i ülésén): https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/dougan-notes-for-task-force-march-2018_en.pdf

²⁸ Ezek között szerepelnek (1) a munkacsoport Régiói Európai Bizottsága által delegált tagjaitól származó dokumentumok https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity-task-force-cor-members-contribution-for-tf-meeting-on-27-april-2018_en.pdf; valamint Dr. Lopatka munkadokumentuma https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en_0.pdf.

az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban tett kötelezettségvállalásra, miszerint megvizsgálják annak lehetőségét, hogy minden új alap-jogi aktusba a jogszabályok hatékonyságának ellenőrzésére és értékelésére vonatkozó rendelkezést építenek be a szükséges adatok rendelkezésre állásának biztosítása érdekében. A munkacsoport úgy látja, hogy a Bizottság már beépíti ezeket a rendelkezéseket a javaslatába.

Másodszor, a munkacsoport több tagja arra vonatkozóan is javaslatokat tett, hogy hogyan lehetne a következő többéves pénzügyi keret programjait és különösen az Unió kohéziós politikáját úgy alakítani, hogy figyelembe vegyék a munkacsoport által vizsgált kérdéseket²⁹, köztük a jogszabályok összetettségét³⁰. Elképzeléseiket továbbították az Európai Bizottság tagjainak, akik ezekért a pénzügyi programokért felelősek, amelyeket a Bizottság a munkacsoport jelentésének elkészültét megelőzően elfogadott. A munkacsoport megállapítja, hogy ezeknek az elképzeléseknek jelentős része már tükröződik a bizottsági javaslatokban.

A munkacsoport 8. ajánlása

A Bizottság alakítson ki egy mechanizmust a jogszabályok meghatározására és értékelésére a szubsziaritás, az arányosság, az egyszerűsítés, a jogszabályok sokasága, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szerepe szempontjából. Ez épülhet a REFIT-programra és -platformra.

Általánosságban a helyi és regionális önkormányzatok tapasztalatait és hálózatait a legteljesebb mértékben figyelembe kell venni az uniós jogszabályok ellenőrzése és értékelése során. A Régiók Bizottsága hozza létre a regionális központok új kísérleti hálózatát a szakpolitikák végrehajtása felülvizsgálatainak támogatása érdekében.

A munkacsoport úgy látja, hogy a gyakorlatban a következő konkrét intézkedések lennének megvalósíthatók ezen ajánlás támogatása érdekében:

- A Bizottság REFIT-programjának és -platformjának átalakítása a megközelítés és felépítés tekintetében a meglévő jogszabályoknak a szubsziaritás, az arányosság, a jogszabályok sokasága és a helyi és a regionális önkormányzatok szerepe szempontjából történő felülvizsgálata érdekében.
- A Bizottság folyamatban lévő eljárása során, amely a jogszabályoknak a minőségi jogalkotásra vonatkozó politikával összhangban történő értékelésére irányul, foglalkozzon a szubsziaritás, az arányosság, valamint a jogszabályok sokasága kérdésével, figyelembe véve a munkacsoport tagjai által bemutatott, valamint az érdekelt felektől beérkezett javaslatokat.
- A Régiók Bizottsága indítsa el egy kísérleti projektet a regionális központok új hálózatának létrehozására, a jogszabályok végrehajtására vonatkozó vélemények és konkrét információk szisztematikusan gyűjtése és továbbítása érdekében. A munkacsoport úgy véli, hogy ez egy olyan hasznos kezdeményezés, amelynek segítségével pótolhatók lennének a jelenleg hiányzó adatok, és amely javíthatná a jogszabályok értékelését.
- A kísérleti szakasz lezárultát követően a munkacsoport szerint az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak fontolóra kell vennie a hálózat támogatását a Régiók Bizottságával együtt, amennyiben a kísérlet pozitív eredményeket hoz.
- Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság biztosítsa a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 22. és 23. bekezdésének hatékony végrehajtását annak érdekében, hogy sor kerüljön a jogszabályok alkalmazásának megfelelő mértékű ellenőrzésére, ami jobb minőségű értékeléseket eredményezhet.
- A Bizottság és a társjogalkotók biztosítsák, hogy abban az esetben, ha az irányelveket tartják a legmegfelelőbb jogi eszköznek, megfelelő mértékben figyelembe veszik azt az igényt, hogy rugalmasságot kell biztosítani a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok számára a végrehajtás során.
- A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás jövőbeni felülvizsgálata során meg kell vizsgálni, hogy az uniós jogszabályokban hogyan lehetne tükrözni a többszintű kormányzás elvét.

²⁹ Lásd a munkacsoport Régiók Európai Bizottsága által delegált tagjainak a munkacsoport április 27-i ülésén a kohéziós politika reformjával kapcsolatban bemutatott dokumentumait; valamint a Potsdami Intézettől érkezett alábbi észrevételeket: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/lf_nkr_gutachten_vollzugsorientierte_gesetzgebung_de_0.pdf; Bajorország: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/positionspapier-subsidiaritat-bayern-englisch_en.pdf; és Baden-Württemberg tartomány: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/baden-wuerttemberg_de.pdf

³⁰ <https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/cor-contribution-on-the-simplification-cohesion-funds.pdf>

3.5.2. Nagyobb hangsúly a jogszabályok hatékonyabb végrehajtására

A munkacsoport megállapította, hogy számos szakpolitikai területen már létezik átfogó uniós joganyag, és fontos kihívást jelent ezeknek a jogszabályoknak a hatékony alkalmazása végrehajtási és egyéb intézkedések révén. A munkacsoport rámutat a folyamatos uniós szintű koordináció szükségességére, ugyanakkor utal arra, hogy csak korlátozott mértékben van szükség a meglévő joganyag kiegészítésére. Ez lehetővé tenné az Unió számára erőforrásai hatékonyabb felhasználását azáltal, hogy azokkal a kihívásokkal foglalkozik, amelyek a leginkább érintik a polgárokat, miközben tiszteletben tartja az Unióra ruházott hatásköröket, valamint a szubszidiaritás, az arányosság, a többszintű kormányzás elvét, és az e jelentésben felvázolt új munkamódszert. Azt is felvetették, hogy a Bizottság körültekintően vizsgálja meg nem kötelező erejű dokumentumok jogalkotási tevékenységi körén kívüli kiadásának hozzáadott értékét. A munkacsoport megvizsgálta továbbá a növekvő

számú felhatalmazáson alapuló jogi aktus és végrehajtási jogi aktus által a jogszabályok sokaságára, valamint a helyi és regionális önkormányzatok számára biztosított rugalmasságra gyakorolt kedvezőtlen hatást. A munkacsoport elismerte az ilyen jogi aktusok hasznosságát az uniós jog hatékony végrehajtása szempontjából, viszont rámutat a nemzeti parlamentek, valamint a helyi és regionális önkormányzatok arra vonatkozó aggályaira, hogy az ilyen jogi aktusok problémásak lehetnek, mivel közvetlen hatást gyakorolhatnak rájuk, és mivel kívül esnek a Szerződés (2.) jegyzőkönyvében foglalt formális szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmuson. A munkacsoport tagjai úgy érezték, hogy a társjogalkotóknak és az Európai Bizottságnak kevésbé intenzíven kellene ezeket alkalmazniuk. Ugyanakkor minden érdekelt félnek lehetősége van arra, hogy a Bizottság honlapján megtegye észrevételeit a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok tervezeteivel kapcsolatban azok véglegesítése előtt.

A munkacsoport 9. ajánlása

A következő Bizottság az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal közösen gondolja át munkája kiegyensúlyozását bizonyos szakpolitikai területeken a hatékonyabb végrehajtás irányába, és ne kezdeményezzen új jogszabályokat azokon a területeken, ahol a meglévő joganyag már kiforrott és/vagy nemrégiben lényeges módosításon esett át.

A munkacsoport úgy látja, hogy konkrétan a következő intézkedésekkel lenne támogatható az ajánlás megvalósítása:

- Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 5. bekezdése értelmében folytasson véleménycserét és fogadjon el egy többéves célzott programot, amely általánosságban, a szubszidiaritás és az arányosság vonatkozásában tükrözi ezt az ajánlást és a munkacsoport jelentését. Például nagyobb hangsúlyt helyezve a jogszabályok végrehajtására az egységes piac, az adózás, a pénzügyi szolgáltatások, a környezet, a közlekedés, a média/IKT, az oktatás és a turizmus területén.
- A társjogalkotók és az Európai Bizottság fordítson nagyobb figyelmet a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok mennyiségére a jogszabályok sokaságával összefüggésben, a nemzeti parlamentek és a regionális és helyi önkormányzatok pedig jobban használják ki a lehetőségeket arra, hogy hangot adjanak aggályaiknak a jogi aktusok tervezetével kapcsolatban a 4 hetes véleménynyilvánítási időszak során.

I. melléklet A munkacsoport tagjai

A munkacsoport eredetileg az elnök mellett kilenc tagot számlált volna. Az Európai Parlament azonban nem vett részt, és Juncker elnök csak hat tagot nevezett ki a munkacsoportba³¹, miközben az Európai Parlament számára mindvégig nyitva maradt a lehetőség a csatlakozásra a munkacsoport megbízatása során.

Frans TIMMERMANS (Hollandia)	A munkacsoport elnöke és az Európai Bizottság minőségi jogalkotásért, intézményközi kapcsolatokért, jogállamiságért és az Európai Unió Alapjogi Chartájáért felelős első alelnöke.
François DECOSTER (Franciaország)	A Régiók Bizottságának tagja, Nord-Pas-de-Calais-Pikárdia regionális tanácsának alelnöke és Saint-Omer (Franciaország) polgármestere. A Régiók Bizottságában a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport alelnöke.
Karl-Heinz LAMBERTZ (Belgium)	2017 óta a Régiók Bizottságának elnöke, korábban első alelnöke. Ezenfelül a belga szenátus tagja a belgiumi németajkú közösség képviseletében.
Reinhold LOPATKA (Ausztria)	Az osztrák parlament Nemzeti Tanácsa uniós ügyekkel foglalkozó állandó albizottságának elnöke. Az Osztrák Néppárt parlamenti képviselőcsoportjának korábbi elnöke, valamint a szövetségi pénzügyminisztérium, később pedig az európai és nemzetközi ügyek szövetségi minisztériuma államtitkára.
Michael SCHNEIDER (Németország)	A Régiók Bizottságának tagja, államtitkár, a Szövetségi Kormány Szász-Anhalt tartományának képviselője. A Régiók Bizottságában az Európai Néppárt képviselőcsoport egyik elnöke.
Kristian VIGENIN (Bulgária)	Bulgária nemzetgyűlése európai ügyekért és az európai alapok felügyeletéért felelős bizottságának elnöke, a Bolgár Szocialista Párt tagja. Ezenfelül Bulgária korábbi külügyminisztere, valamint korábbi európai parlamenti képviselő.
Toomas VITSUT (Észtország)	Az Észt Centrum Párt tagja, valamint az észt parlament (Riigikogu) európai uniós ügyekért felelős bizottságának elnöke. Ezenfelül 2005 óta Tallinn város önkormányzatának elnöke, valamint a Régiók Bizottságának korábbi tagja.

³¹ C(2018) 406. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/task-force-members-appointment-c-2018-406_en.pdf

II. melléklet A munkacsoport működése és az érdekelt felek észrevételei

1. Hogyan működött a munkacsoport

A munkacsoport maga állapította meg munkamódszereit³² 2018. január 25-én tartott első ülésén. Összesen 7 alkalommal ülésezett, hogy megvitassa a Juncker elnök által meghatározott három feladattal kapcsolatos kérdéseket. A megbeszélésekre a munkacsoport titkársága és a munkacsoport tagjai által készített dokumentumok alapján került sor. Az összes napirend, jegyzőkönyv és vitaanyag elérhető a munkacsoport honlapján³³. Így az érintett felek folyamatosan tájékozódhattak a munkacsoport munkájával kapcsolatban, és közvetlenül megtehették észrevételeiket a honlapon keresztül, vagy írásban az első alelnökön vagy a munkacsoport tagjain keresztül.

A munkacsoport tagjai ezenfelül információs tevékenységet is folytattak az érintett felek folyamatos tájékoztatása érdekében, valamint hogy kikérjék hozzájárulásukat a munkacsoport munkájához. Április 23-án az elnök részt vett az Európai Parlament Jogi Bizottsága, június 20-án pedig Alkotmányügyi Bizottsága ülésén, valamint június 19-én az Európai Unió parlamentjei uniós ügyekkel foglalkozó bizottságainak konferenciája plenáris ülésén. 2018. május 28-án a Régiók Európai Bizottsága meghallgatást tartott a munkacsoport tagjainak részvételével.

2018 februárjában a Régiók Európai Bizottsága széles körű konzultációt indított el több mint 2 500 regionális és helyi érdekelt fél (köztük regionális parlamentek és kormányok, helyi önkormányzatok országos szövetségei, helyi önkormányzatok, valamint a Régiók Bizottsága nemzeti delegációi) bevonásával³⁴, és ismertette az előzetes eredményeket a munkacsoporttal annak 2018. február 23-án tartott második ülésén. A Régiók Bizottsága egyeztetett továbbá szubszidiaritási szakértői csoportjával a munkacsoport megbízása során teljesítendő a) feladattal kapcsolatban, különös tekintettel a szubszidiaritásvizsgálati táblázatra, az eredményeket pedig beépítette a Régiók Európai Bizottsága tagjainak a munkacsoport

2018. március 15-én tartott harmadik ülésén elhangzott hozzászólásaiba.

Dr. Lopatka három eseményen vett részt: „European talks on the future of the Union” [Európai tárgyalások Európa jövőjéről] című konferencia, Hága, Hollandia, 2018. április 16–17.; „European politics” [Európai politika], Bern, Svájc, 2018. április 25.; valamint „Special briefing for journalists – Current EU topics” [Különleges sajtótájékoztató – Aktuális uniós témák], Osztrák Gazdasági Kamara, Bécs, Ausztria, 2018. május 15.

Vigenin úr intézményközi munkacsoportot hozott létre, amelyben részt vettek a külügyminisztérium és a Miniszterek Tanácsa uniós joggal foglalkozó szakértői. Vigenin úr, aki a COSAC elnöki tisztét töltötte be 2018. január és június között, a COSAC egyik munkacsoportját vezette, amelyet azzal a céllal hoztak létre, hogy elősegítse a rendszeres és átfogó megbeszéléseket a munkacsoport munkájára vonatkozóan. A csoport egyszer ülésezett 2018. március 26-án. Az ülést követően több nemzeti parlament benyújtotta írásbeli észrevételeit, amelyek elérhetők az interneten³⁵. Vigenin úr a COSAC Szófiában, 2018. június 17–19-én tartott plenáris ülésén is ellátta az elnöki teendőket³⁶. Ezen az ülésen a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament delegációi egyhangúlag elfogadták az COSAC LIX. ülésén elhangzott hozzászólásokat. Vitsut úr és Dr. Lopatka az elnökségi trió tagjaiként részt vettek a COSAC-kal kapcsolatos összes tevékenységben.

A munkacsoport március 15-én tartott ülésére meghívta továbbá Koen Lenaerts urat, a Bíróság elnökét, valamint Michael Dougan professzort (University of Liverpool, Egyesült Királyság), hogy vegyenek részt azon a megbeszélésen, amelyet a szubszidiaritás és az arányosság elvének az intézmények munkájában történő alkalmazásáról folytattak.

³² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/working-methods-taskforce-subsidiarity_en.pdf

³³ https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en

³⁴ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/TaskForceSubsidiarity>

³⁵ <http://www.cosac.eu/59-bulgaria-2018/cosac-working-group-26-march-2018/>

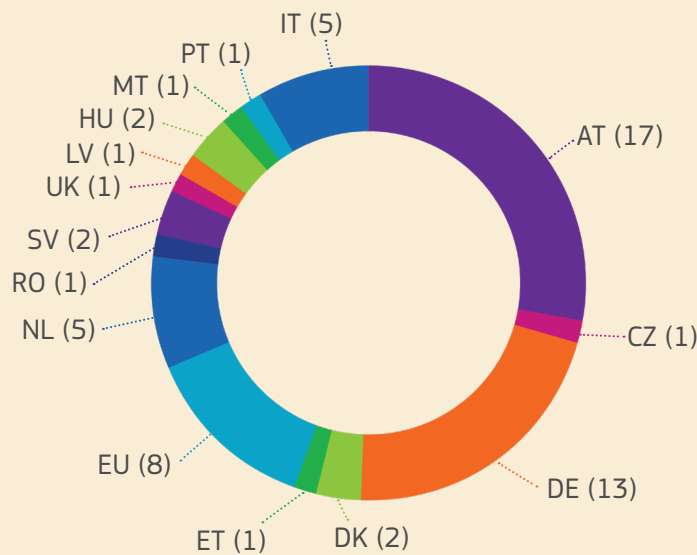
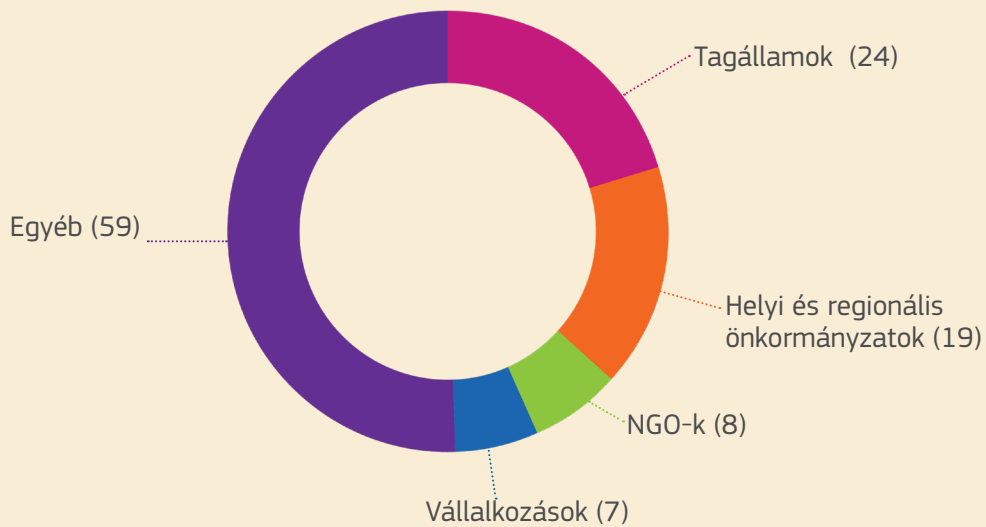
³⁶ <http://www.cosac.eu/59-bulgaria-2018/>

2. A munkacsoporthoz beérkezett észrevételek áttekintése

A munkacsoport felkérte a civil társadalmat, hogy tegye meg észrevételeit a munkacsoport honlapján vagy az elnökén keresztül. A munkacsoport honlapjára összesen 117 hozzászólás érkezett, míg 10 hozzászólást a munkacsoport elnökének vagy Juncker elnöknek címeztek. Ezeket az alábbiakban soroljuk fel. A különböző észrevételek

származási helyét ország és tagállam (nemzeti hatóság), nem kormányzati szervezet (NGO), helyi vagy regionális önkormányzat, gazdasági szervezet, és egyéb – beleértve a polgárokat – (egyéb) kategóriákba soroltuk, az alábbiak szerint:

1. keretes rész A munkacsoporthoz beérkezett észrevételek száma és származási helye

Megjegyzés: (1) 2018. július 6-i állapot szerint; (2) a névtelen hozzászólások származási országa nem mindig ismert.

Szervezet	Szervezet típusa	Származási hely
Szászország (a közös agrárpolitikáról)	helyi/regionális önkormányzat	Németország
Oszták Városok Szövetsége	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Deutscher Bundestag, Horst Risse	tagállam	Németország
Észt parlament (Bulgária és Málta parlamentjével együtt)	tagállam	Észtország
Régiók Európai Bizottsága (Lambertz elnök)	uniós tanácsadó szerv	EU
Green10	NGO	EU
Baden-Württemberg tartomány (WOLF Guido)	helyi/regionális önkormányzat	Németország
KÖVÉR László, Magyarország Országgyűlése elnöke	tagállam	Magyarország
MEP Peter Jahr	tagállam	Németország
WKÖ (oszták szövetségi gazdasági kamara)	Vállalkozói szövetség	Ausztria
The Royal Society for the Protection of Birds (RSPB)	NGO	Egyesült Királyság
A Cseh Köztársaság parlamentje szenátusának COSAC delegációja	tagállam	Cseh Köztársaság
Serafin Pazos-Vidal, PhD, Európai Unió, UNED	NGO	EU
Oszták Önkormányzatok Szövetsége	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Vorarlberg oszták tartomány	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Karintia oszták tartomány	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Oszták Mezőgazdasági Kamara	NGO	Ausztria
A német és az oszták regionális parlamentek elnökei, valamint a dél-tiroli parlament elnöke	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Oszták Szövetségi Tanács	tagállam	Ausztria
Alsó-Ausztria regionális parlamentje	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Felső-Ausztria regionális parlamentje	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Oszták Városok Szövetsége	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Oszták Önkormányzatok Szövetségének nyilatkozata	LRA	Ausztria
Országvezetők nyilatkozata / Ausztria	tagállam	Ausztria
Felső-Ausztria regionális parlamentjének elnöke	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Dr. Reinhold Lopatka	a munkacsoport tagja	Ausztria
Oszták Munkügyi Kamara	Vállalkozói szövetség	Ausztria
Oszták Szakszervezetek Szövetsége	Egyéb	Ausztria
Régiók Európai Bizottsága	uniós tanácsadó szerv	EU
Dán parlament	tagállam	Dánia
Dr. Reinhold Lopatka	a munkacsoport tagja	Ausztria
Régiók Európai Bizottsága	uniós tanácsadó szerv	EU
Európai Kaszinók Szövetsége	Vállalkozói szövetség	EU
Dán kormány (nem hivatalos dokumentum)	tagállam	Dánia
Svéd Ipari és Kereskedelmi Testület a minőségi jogalkotásért (NNR)	Vállalkozói szövetség	Svédország
Régiók Európai Bizottsága	uniós tanácsadó szerv	EU
Régiók Európai Bizottsága	uniós tanácsadó szerv	EU

Szervezet	Szervezet típusa	Származási hely
EU4health	NGO	EU
A román parlament képviselőháza európai ügyekért felelős bizottságának hivatala	tagállam	Románia
ZDH	Vállalkozói szövetség	Németország
COSAC képviselők	tagállam	Hollandia
Johannes Maier, a Régiók Bizottsága szubszidiaritási szakértői csoportjának tagja Karintia regionális kormánya uniós koordinációs egységének vezetője	helyi/regionális önkormányzat	Ausztria
Bajor állami kancellária	helyi/regionális önkormányzat	Németország
Potsdam Institute for eGovernment (Potsdami e-Kormányzati Intézet)	NGO	Németország
Dr. Pafiti Marianna Neoellinikiis Filológias	Egyéb	Görögország
Calabria regionális tanácsa	helyi/regionális önkormányzat	Olaszország
Dr Alessandro Simonato, Padovai Egyetem	Egyéb	Olaszország
Régiók Európai Bizottsága	uniós tanácsadó szerv	EU
Finnország parlamentje	tagállam	Finnország
Svédország parlamentje	tagállam	Svédország
Magyarország kormánya	tagállam	Magyarország
Conferenza delle Assemblee Legislative delle Regione Italiane	helyi/regionális önkormányzat	Olaszország
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	helyi/regionális önkormányzat	Hollandia
Európai Lottójátékok Szövetsége	Vállalkozói szövetség	EU
Deutsche Bundesregierung (nem hivatalos dokumentum)	tagállam	Németország
Insurance Europe	Vállalkozói szövetség	EU
Lettország nemzeti parlamentje	tagállam	Lettország
Portugália parlamentje	tagállam	Portugália
Franciaország parlamentje (Sénat)	tagállam	Franciaország
Málta parlamentje	tagállam	Málta
WWF	NGO	EU
Birdlife International	NGO	EU
Dr. Diane Fromage	Egyéb	Hollandia
Jogalkotói hatáskörrel rendelkező régiók	helyi/regionális önkormányzat	EU
Reinhold Bocklet, MdL. a bajor parlament alelnöke	helyi/regionális önkormányzat	Németország
59 névtelen	Egyéb	Különböző

III. melléklet A munkacsoport munkájának jogi és szakpolitikai háttere

1. A meglévő jogi és szakpolitikai keret, amelyen belül az intézmények működnek

A munkacsoport munkáját a szubszidiaritás és az arányosság elvének uniós működését szabályozó jelenlegi jogi és szakpolitikai keretek fényében kell szemlélni.

1.1. Hatáskör-átruházás: Az uniós és a tagállami hatáskörök elhatárolása

A tagállamok kifejezetten korlátozták azokat a területeket, amelyeken az Unió felléphet, úgy, hogy a Szerződésekben konkrét hatásköröket ruháztak az Unióra. Minden olyan hatáskör, amelyet nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad. Ez az uniós és a tagállami felelősségi körök egyértelmű elhatárolását jelenti.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés az uniós hatáskörök három fő kategóriáját határozza meg: kizárólagos, megosztott és támogató hatáskörök. A kizárólagos uniós hatáskörbe tartozó területeken³⁷ csak az Unió léphet fel, kivéve, amennyiben az Unió erre felhatalmazást ad a tagállamoknak. Azokon a szakpolitikai területeken, amelyeken az Unió a tagállamokkal megosztott

hatáskörrel rendelkezik³⁸, az Unió és a tagállamok egyaránt érvénybe léptethetnek jogilag kötelező érvényű intézkedéseket, de a tagállamok csak akkor léphetnek fel, ha ezt az Unió nem tette meg. Ezzel szemben, amennyiben az Unió felhagy a cselekvéssel, a tagállamok ismét gyakorolhatják erre irányuló hatáskörüket. Nincs ilyen elsőbbség azokon a területeken, amelyeken az Unió csak arra rendelkezik hatáskörrel, hogy támogassa, koordinálja vagy kiegészítse a tagállami intézkedéseket³⁹, következésképpen az Unió nem hangolhatja össze és nem helyezheti hatályon kívül a tagállamok fellépésre való jogát. Ez a kategóriákba sorolás azért fontos, mert a szubszidiaritás elve nem alkalmazható azokon a területeken, amelyeken az Unió kizárólagosan jár el.

1.2. Az uniós hatáskör gyakorlása: a szubszidiaritás, az arányosság, valamint a lojális együttműködés elve

Az uniós fellépésre a szubszidiaritás és az arányosság elve⁴⁰ az irányadó, az intézmények pedig kötelesek biztosítani e két elv tiszteletben tartását⁴¹. A szubszidiaritás azt jelenti, hogy az Unió csak akkor (és annyiban) jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok (sem központi, sem regionális vagy helyi szinten) nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tagállamok egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is⁴². Ezeket a kritériumok általában „uniós szükségesség” és „uniós hozzáadott érték” kritériumokként említjük.

Az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges⁴³. Ez az arányosság elve. Az Unió továbbá köteles tiszteletben tartani a tagállamok egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is⁴⁴. Ezenfelül az Unió és a tagállamok kötelesek betartani a lojális együttműködés elvét és segíteni egymást a Szerződésekben eredő feladatok végrehajtásában, így a Szerződés célkitűzéseinek megvalósításában másodlagos jogszabályok útján. Ezek a tényezők mind hatással lehetnek az uniós fellépések tartalmára és intenzitására.

A Szerződések ösztönzik a nemzeti parlamentek részvételét az Unió politikai döntéshozatali tevékenységeiben⁴⁵. Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (1.) jegyzőkönyve megköveteli, hogy a Bizottság az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg továbbítsa a nemzeti parlamenteknek a zöld könyveket, fehér könyveket, közleményeket, éves munkaprogramokat és jogalkotási javaslatokat. A nemzeti parlamentek indokolással ellátott véleményét küldhetnek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy egy adott jogalkotási javaslat összhangban áll-e a szubszidiaritás elvével. A Tanács üléseinek napirendjét és a Tanács azon üléseiről készült jegyzőkönyveket, amelyek során a Tanács jogalkotási aktusok tervezetéről tanácskozik, továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek. Végetűl a nemzeti parlamentek elsődlegesen felelősek azért, hogy biztosítsák a szubszidiaritás elvének betartását az EUSZ/EUMSZ szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló (2.) jegyzőkönyvében meghatározott eljárás során.

³⁷ A következő területeken: vámunió, a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása, monetáris politika azon tagállamok tekintetében, amelyek pénzneme az euró, a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében, valamint közös kereskedelempolitika (az EUMSZ 3. cikke).

³⁸ A következő területeken: belső piac, szociálpolitika (a Szerződésben meghatározottak szerint); gazdasági, társadalmi és területi kohézió, mezőgazdaság és halászat (kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését); környezetvédelem, fogyasztóvédelem, közlekedés; transzeurópai hálózatok, energiaügy; a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség; és a közegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatok (a Szerződésben meghatározottak szerint) (az EUMSZ 4. cikke).

³⁹ A következő területeken: az emberi egészség védelme és javítása; ipar; kultúra; idegenforgalom; oktatás, szakképzés, ifjúság és sport; polgári védelem; és igazgatási együttműködés (az EUMSZ 6. cikke).

⁴⁰ Az EUSZ 5. cikkének (1) bekezdése.

⁴¹ Az EUSZ/EUMSZ (2.) jegyzőkönyvének 1. cikke.

⁴² Az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése.

⁴³ Az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdése.

⁴⁴ Az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdése.

⁴⁵ Az EUSZ 12. cikke.

1.3. A szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus (az EUSZ/EUMSZ (2.) jegyzőkönyve)

Az EUSZ/EUMSZ (2.) jegyzőkönyve meghatározza a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus paramétereit⁴⁶. Azokon a területeken alkalmazandó, amelyeken az Unió nem rendelkezik kizárólagos hatáskörrel. Abban az esetben, ha a nemzeti parlamentek úgy vélik, hogy a jogalkotási aktusok tervezete nem áll összhangban a szubszidiaritás elvével, indokolással ellátott véleményt küldhetnek a Bizottságnak, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a javaslat valamennyi hivatalos nyelven történő továbbítását követő 8 héten belül. A Bizottságnak figyelembe kell vennie a hozzá beérkezett, indokolással ellátott véleményeket. Az indokolással ellátott vélemények jogalkotási eljárásra gyakorolt hatása függ a vélemény nyilvánító nemzeti parlamentek számától, valamint az általuk képviselt szavazatok számától. A 28 nemzeti parlament mindegyike két szavazattal rendelkezik. 2 kamara esetén mindegyik kamara 1 szavazattal rendelkezik.

Amennyiben az indokolással ellátott vélemények a nemzeti parlamentek számára kiosztott szavazatok legalább egyharmadát⁴⁷ képviselik, a Bizottságnak felül kell vizsgálnia a javaslatát, és eldöntheti, hogy fenntartja, megváltoztatja vagy visszavonja-e a javaslatát. A Bizottság köteles megindokolni a döntését. Ez a „sárga lapos” eljárás, amire eddig három alkalommal került sor.

Amennyiben az indokolással ellátott vélemények a szavazatok többségét képviselik, és a jogi aktus tervezete rendes jogalkotási eljárás hatálya alá esik, a Bizottságnak felül kell vizsgálnia a javaslatát, és eldöntheti, hogy fenntartja, megváltoztatja vagy visszavonja-e azt. Amennyiben a Bizottság úgy dönt, hogy fenntartja a javaslatát, döntését meg kell indokolnia az Európai Parlament és a Tanács felé, kitérve arra, hogy a javaslat miért áll összhangban a szubszidiaritás elvével. Ez a „narancssárga lapos” eljárás, amire eddig még nem került sor. Amennyiben az Európai Parlament tagjainak egyszerű többsége vagy a Tanács tagjainak 55 %-a úgy határoz, hogy a javaslat sérti a szubszidiaritás elvét, a javaslat a továbbiakban nem tárgyalható.

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta a Régiók Bizottsága kiterjedtebb felelősségi körökkel rendelkezik a szubszidiaritás tekintetében. Jogában áll keresettel fordulni az Európai Unió Bíróságához a szubszidiaritás elvének megsértése miatt⁴⁸. A Régiók Bizottsága továbbá szubszidiaritás-ellenőrzési hálózatot hozott létre⁴⁹ azzal a céllal, hogy megkönnyítse az információcserét az Európai Unióban lévő helyi és regionális önkormányzatok, valamint az uniós intézmények között azon európai bizottsági dokumentumok és jogalkotási javaslatok tekintetében, amelyek közvetlen hatással bírnak a regionális és helyi önkormányzatokra.

1.4. Minőségi jogalkotás: a legfontosabb változások 2015 óta

A Bizottság minőségi jogalkotási kerete tényeken alapuló politikai döntéshozatalra irányul. Elősegíti az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a tájékozott döntéshozatalt. A Bizottság a minőségi jogalkotás tekintetében alkalmazott megközelítése során egyértelműen elismeri a szakpolitikai életciklust és annak különböző lépéseit az indulástól a kidolgozástól és a megvalósítástól át az értékelésig és az utólagos módosításig. A minőségi jogalkotás három egymást kiegészítő és egymáshoz szorosan kapcsolódó alappillérré épül:

- hatásvizsgálat;
- értékelés; valamint
- konzultáció az érdekelt felekkel.

2015-ben a Bizottság lényeges változtatásokat eszközölt a minőségi jogalkotásra irányuló politikájában. A Bizottság iránymutatást⁵⁰ dolgozott ki és tett közzé, amely útmutatást nyújt a Bizottság személyzetének arra vonatkozóan, hogy hogyan alkalmazzák a minőségi jogalkotást munkájukban a teljes szakpolitikai ciklus során. Az iránymutatás továbbá foglalkozik azzal is, hogy a Bizottság hogyan támogatja a tagállamokat az uniós jogszabályok nemzeti szintű megvalósítása során. A kiegészítő eszköztár⁵¹ 65 különböző eszközt foglal magában, amelyek mélyrehatóbb segítséget nyújtanak olyan konkrét kérdések kezelésére vonatkozóan, mint a szubszidiaritás, az

arányosság,⁵² a bizottsági javaslatokat kísérő indokolás⁵³ elkészítése, a területi hatások⁵⁴, a szakpolitikai eszköz megválasztása⁵⁵, valamint a végrehajtási tervek⁵⁶.

A Bizottság elnöke továbbá Szabályozói Ellenőrzési Testületet⁵⁷ hozott létre 2015 májusában. A testület magában foglalja az elnököt és hat tagot, akik szociális, gazdasági és környezetvédelmi területen rendelkeznek szakértelemmel, tekintettel a minőségi jogalkotás központi szerepére a fenntartható fejlődés elvének általános érvényesítésében az uniós szakpolitikai döntéshozatal során. A tagok mind teljes munkaidőben dolgoznak a testületben, és nem tartoznak felelősséggel a politikai döntéshozatalért. Három tag az intézményeken kívülről kerül be a testületbe, nyílt, érdemeken alapuló kiválasztási eljárás során. A többi négy tag a bizottsági szolgálatoktól érkezik, ők hasonló, de belső eljárás során kerülnek kiválasztásra. A helyi és regionális önkormányzatok tevékenységeivel kapcsolatban tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező jelöltek pályázata támogatható, illetve támogatandó. A testület ellenőrzi minden hatásvizsgálat és kiválasztott értékelés minőségét a Bizottság minőségi jogalkotásról szóló iránymutatásában foglalt követelmények alapján. Ezt követően kedvező vagy kedvezőtlen véleményt nyilvánít. Az olyan kezdeményezésekkel kapcsolatban, amelyeket hatásvizsgálat követ, általában szükség van a testület kedvező véleményére annak érdekében, hogy az úgy a biztosi testület elé kerülhessen döntéshozatalra.

⁴⁶ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2016.202.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2016%3A202%3ATOC#d1e182-201-1

⁴⁷ Ez a küszöbérték a szavazatok egynegyede a jogérvényesülés, a szabadság és a biztonság kérdéséhez kapcsolódó jogalkotási aktusok tervezete esetében.

⁴⁸ A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló (2.) jegyzőkönyv 8. cikke.

⁴⁹ <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

⁵⁰ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-guidelines_en

⁵¹ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-toolbox_en

⁵² https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-5_en

⁵³ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-38_en

⁵⁴ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-33_en

⁵⁵ 18. számú eszköz a szakpolitikai eszközök megválasztásához: https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-18_en

⁵⁶ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox-36_en

⁵⁷ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_en

Konzultáció az érdekelt felekkel

Az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke előírja, hogy az uniós intézményeknek biztosítaniuk kell a lehetőséget a polgárok és az érdekképviseleti szervezetek számára, hogy az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilvánítsanak. A Bizottság továbbá széles körű konzultációkat folytat annak érdekében, hogy biztosítsa az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát⁵⁸. Ez része a polgárok arra való jogának, hogy részt vegyenek az Unió demokratikus életében, továbbá fontos az Unió legitimitásának megteremtése érdekében is. Juncker elnök arra kérte a biztosi testület tagjait, hogy legyenek politikailag aktívak a tagállamokban és a polgárokkal folytatott civil párbeszéd során⁵⁹: mutassák be és magyarázzák el a közös programot, hallgassák meg az új ötleteket, és működjenek együtt az érdekelt felekkel. 2018. május 5-ig mintegy 400 civil párbeszéd esemény megszervezésére került sor a Juncker vezette Bizottság megbízatása során. Ezenfelül külön konzultáció is zajlott Európa jövőjéről⁶⁰. A Régiók Európai Bizottsága 2018 decemberéig több mint 200 helyi eseményt / civil párbeszédet fog lebonyolítani, mintegy 230 biztosi tag és több mint 30 000 polgár részvételével, és már hasonló számú választ gyűjtött be egy uniós védjeggyel ellátott online felmérésen és mobiltelefonos alkalmazáson keresztül, amelynek címe: *“Have your say on Europe”* [Mondj véleményt Európáról]. 2018 őszén a Régiók Európai Bizottságának elnöke is folyamatos párbeszéd-mechanizmust indít el a munkacsoport jelentésének és kommunikációs/információs javaslatainak megvalósításához kapcsolódóan.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció lehetőséget nyújt a vélemények kifejezésére, valamint arra, hogy a konkrét tények felhasználásra kerüljenek az új kezdeményezések kidolgozása vagy a meglévő politikák értékelése során. A konzultáció alapját a szükséges információk, a lényeges információk birtokában lévő érdekelt felek, valamint az érdekelt felek bevonására szolgáló módszerek meghatározására irányuló stratégia képezi. A kezdeményezés és a konzultációs stratégia első leírása az ütemtervben vagy az előzetes hatásvizsgálatban kerül majd közzétételre. Ez lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy már korai szakaszban megtegyék az észrevételeiket, és felkészüljenek a soron következő részletesebb konzultációkra. A konzultációk és a visszacsatolási értékelések már elérhetők egy egységes internetes portálon (lásd a *„Magánszemélyek, vállalkozások és szervezetek közreműködése az uniós jogalkotásban”*⁶¹ című részt).

Az értékelés és a hatásvizsgálat az érdekeltekkel folytatott jó minőségű konzultációkon alapul, és általában egy 12 héten át tartó, az interneten folytatott nyilvános konzultáció kíséri a konzultációs stratégia részeként. A Bizottság munkaprogramjában foglalt fő kezdeményezések tekintetében a Bizottság az összes hivatalos nyelven, egyéb esetekben pedig legalább angol, francia és német nyelven történő konzultációra törekszik.

Az érdekelt feleknek lehetőségük van arra, hogy a teljes szakpolitikai ciklus során visszacsatolást nyújtsanak a politika kidolgozására és végrehajtására vonatkozóan. A *„Magánszemélyek, vállalkozások és szervezetek közreműködése az uniós jogalkotásban”* weboldalon az érdekelt felek az alábbiakat tehetik meg:

Megtehetik észrevételeiket az új kezdeményezések kezdetén közzétett biztosi ütemtervekre és előzetes hatásvizsgálatokra vonatkozóan (4 héten át);

Részt vehetnek az új kezdeményezéseket vagy a meglévő jogszabályok vagy politikák értékelését kísérő nyilvános konzultációkon (általában 12 héten át);

Megteheti észrevételeiket a Bizottság által elfogadott javaslatokra vonatkozóan az elfogadást követő 8 hetes időszak során. A Bizottság ezeket összeviszi, majd továbbítja az Európai Parlament és a Tanács felé; valamint

Megtehetik észrevételeiket a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok tervezeteinek szövegezésére vonatkozóan (4 héten át);

Megtehetik észrevételeiket és javaslataikat valamely adott jogszabály egyszerűsítésére vonatkozóan. Ezeket a javaslatokat aztán figyelembe veszi a REFIT-platform, amely a Bizottságnak szánt véleményeket és ajánlásokat fogadhat el.

Minden érdekelt fél részt vehet ezekben a tevékenységekben, és automatikus értesítést kérhet a *„Magánszemélyek, vállalkozások és szervezetek közreműködése az uniós jogalkotásban”* weboldalra feltöltött új dokumentumokról. Az érdekeltek továbbá a formális konzultációs és visszacsatolási folyamatokon kívül is közölhetik álláspontjukat a Bizottsággal, és egyéb bizonyítékokat terjeszthetnek elő.

Értékelés és célravezető szabályozás

A Bizottság értékeli az uniós jogszabályokat és politikákat is. Az „értékeléssel indítás” elvét alkalmazza annak érdekében, hogy ellenőrizze a jogszabályok működését és hatékonyságát még mielőtt javaslatok születnének azok módosítására vonatkozóan. Az értékelés kiterjed az eredményesség, a gazdasági hatékonyság, a relevancia, a koherencia és az uniós hozzáadott érték vizsgálatára. Meg kell vizsgálni, hogy a jogszabály a tervezettek szerint működik-e, és hogy a várt hatások ténylegesen bekövetkeztek-e.

Ezenfelül, a Bizottság Célravezető és hatáson szabályozás programja részeként minden jogszabály felülvizsgálata során szisztematikusan meg kell vizsgálni az egyszerűsítés és a szükségtelen költségek csökkentése lehetőségét⁶². A tagállamok és a civil társadalom szakértőiből álló REFIT-platform tájékoztatja a Bizottságot a problémás jogszabályokról, amelyben segítségére van egy weboldal, amelyen az érdekelt felek ismertethetik elképzeléseiket és a rendelkezésre álló tapasztalatokat⁶³.

Intézményközi megállapodás a jogalkotás minőségének javításáról

A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 2016 áprilisában lépett hatályba⁶⁴. A megállapodás az EUMSZ 295. cikkén alapul, és tartalmazza az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság kötelezettségvállalásait az uniós jogszabályok kidolgozásának és végrehajtásának számos területén. A (12) és a (25) bekezdés különösen fontos a szubsidiaritás és az arányosság hatásvizsgálatok révén történő biztosítását, valamint a Bizottság által a jogalkotási javaslatait kísérő indokolásában⁶⁵ adott magyarázatot illetően.

⁵⁸ Az EUSZ 11. cikkének (3) bekezdése.

⁵⁹ <https://ec.europa.eu/info/events/citizens-dialogues>

⁶⁰ https://ec.europa.eu/commission/consultation-future-europe_en

⁶¹ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_hu

⁶² COM(2017) 651: A minőségi jogalkotási program megvalósítása: jobb megoldások a jobb eredmények érdekében: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/completing-the-better-regulation-agenda-better-solutions-for-better-results_en.pdf

⁶³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/refit-platform_en

⁶⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ.L:2016:123:TOC>

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

Az Európai Parlament és a Bizottság (mint uniós társjogalkotók) felhatalmazhatják a Bizottságot arra, hogy elfogadjon bizonyos felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, amelyek kiegészítik vagy módosítják az uniós jogszabályok nem alapvető fontosságú elemeit. Az ilyen aktusok elősegítik az uniós jogszabályok Európai Bizottság általi végrehajtását. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alkalmazását az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke szabályozza. A társjogalkotók megvétőzhatnak minden egyes felhatalmazáson alapuló jogi aktust, illetve teljes egészében visszavonhatják a felhatalmazást.

A Bizottság végrehajtási hatásköröket is kaphat az uniós jogi aktusok egységes végrehajtása feltételeinek kialakítása érdekében. Ezeket az EUMSZ 291. cikke szabályozza, és ezekre nézve az uniós jogban elfogadott, a kidolgozásukra vonatkozó részletes szabályok irányadók. A társjogalkotók továbbá hatáskörrel rendelkeznek az ilyen jogi aktusok elutasítására, és azok előkészítésében tagállami szakértők is részt vesznek a tagállamok képviselőiből álló megfelelő bizottságokon keresztül.

Minden felhatalmazáson alapuló jogi aktus előkészítésére a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás

irányadó, és abban részt vesznek az Európai Parlament, a Tanács és a tagállamok szakértői. Az előkészítő folyamatok átláthatók és nyomon követhetők a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok új nemzetközi nyilvántartásában⁶⁵. Az Európai Bizottság általi elfogadást megelőzően a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok tervezetei közzétételre kerülnek az interneten⁶⁶ annak érdekében, hogy minden érdekelt fél ismertthesse a véleményét a Bizottsággal, amely az érdekelt felek aggályaira reagálva módosíthatja a szöveget. Bizonyos esetekben a felhatalmazási jogi aktusokat alátámaszthatja az uniós jogszabályok végrehajtását támogató decentralizált ügynökség által készített hatásvizsgálat vagy ahhoz hasonló dokumentum.

A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás részeként az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság tárgyalásokat folytat a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok alkalmazása közötti különbségtétel kritériumaira vonatkozóan. Ez a problémás kérdés gyakran felmerül a társjogalkotók között az egyes jogalkotási folyamatokról folytatott tárgyalások során. A Bizottság továbbá javaslatokat tett az uniós joganyag aktualizálására azokat a felhatalmazásokat illetően, amelyek még nem állnak összhangban a Lisszaboni Szerződés 290. és 291. cikkében foglalt követelményekkel. Ez az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárást alkalmazó felhatalmazásokra vonatkozik.

⁶⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>

⁶⁶ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_hu

IV. melléklet A munkacsoport tagjaitól származó kiemelt dokumentumok

A munkacsoport titkársága által készített vitaanyagok

- (1) 1. sz. háttérdokumentum: A munkacsoport munkájával kapcsolatos információk⁶⁷.
- (2) 2. sz. háttérdokumentum: Minőségi jogalkotás⁶⁸.
- (3) 1. sz. vitaanyag: Első véleménycsera a munkacsoport munkájával kapcsolatban⁶⁹.
- (4) 2. sz. vitaanyag: A helyi és regionális önkormányzatok részvétele az uniós jogszabályok előkészítésében és nyomon követésében⁷⁰.
- (5) 3. sz. vitaanyag: A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazása az intézmények munkája során⁷¹.
- (6) 4. sz. vitaanyag: Szakpolitikai hatáskörök visszaadása és a szakpolitikák hatékonyabb megvalósítása⁷².

A munkacsoport tagjai által ismertetett dokumentumok

- (7) A munkacsoport Régiók Bizottsága által delegált tagjainak a hozzájárulása a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel kapcsolatban: „A helyi és regionális önkormányzatok hatékonyabb bevonása az uniós politikák előkészítésébe, koordinálásába és nyomon követésébe”⁷³.
- (8) Dr Reinhold Lopatka hozzájárulása: Munkadokumentum a 2018. február 23-i üléshez: „A helyi és a regionális szint bevonása az uniós politikák előkészítésébe és végrehajtásába”⁷⁴.
- (9) Miként alkalmazható hatékonyabban a szubszidiaritás elve és a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus: Ajánlások a munkacsoport részére a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel kapcsolatban, az uniós ügyekre szakosodott parlamenti bizottságokból álló konferencia (COSAC) hozzájárulásai alapján⁷⁵.
- (10) A munkacsoport Régiók Bizottsága által delegált tagjainak a hozzájárulása a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel kapcsolatban: „Miként alkalmazható hatékonyabban szubszidiaritás és az arányosság elve”⁷⁶.
- (11) Dr Reinhold Lopatka hozzájárulása: Munkadokumentum a 2018. március 15-i üléshez: „A szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazása az intézmények munkája során”⁷⁷.
- (12) A munkacsoport Régiók Bizottsága által delegált tagjainak a hozzájárulása a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel kapcsolatban: b) célkitűzés: Azon szakpolitikai területek azonosítása, ahol a döntéshozatal vagy a végrehajtás teljes mértékben vagy részben vagy véglegesen visszaadható a tagállamoknak⁷⁸.
- (13) Dr Reinhold Lopatka hozzájárulása: Munkadokumentum a 2018. április 28-i üléshez: „Szakpolitikai hatáskörök visszaadása és a szakpolitikák hatékonyabb megvalósítása”⁷⁹.
- (14) A COSAC LIX. ülésének hozzájárulásai⁸⁰.
- (15) A COSAC 29. féléves jelentése⁸¹.

⁶⁷ https://ec.europa.eu/commission/publications/background-paper-no-1-information-related-work-task-force_en

⁶⁸ https://ec.europa.eu/commission/publications/background-paper-no-2-better-regulation_en

⁶⁹ https://ec.europa.eu/commission/publications/discussion-paper-no-1-idiscussion-paper-no-1-initial-exchange-views-work-task-force_en

⁷⁰ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/discussion-paper-2-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-3-2018-2018-tf-discussion-paper-no3-institutional-work_en.pdf

⁷² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/19-4-2018_-tf-discussion-paper-no4-redelegation-efficiency_en.pdf

⁷³ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/contribution-cor-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/working-paper-lopatka-taskforce-subsidiarity_en.pdf

⁷⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity_paper-cosac-recommendations_en.pdf

⁷⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/contribution-european-committee-regions-members-task-force-subsidiarity-and-proportionality-principles_en

⁷⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en_0.pdf

⁷⁸ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/subsidiarity-task-force-cor-members-contribution-for-tf-meeting-on-27-april-2018_en.pdf

⁷⁹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/sg-2018-00573_en.pdf

⁸⁰ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/contribution-lix-cosac-18-06-2018_en.pdf

⁸¹ <https://parleu2018bg.bg/upload/2702/29+Bi+Annual+Report+EN.pdf>

V. melléklet A szubszidiaritás és az arányosság elvének való megfelelés közös értékelése

A szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport Mintatáblázat a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálatához a teljes szakpolitikai ciklus során

Intézmény*	
A javaslat vagy kezdeményezés címe	
Intézményi hivatkozás(ok)	

Az értékelő táblázat célja és magyarázata

E táblázat célja, hogy közös és következetes megközelítést nyújtson adott javaslatok vagy kezdeményezések vizsgálatához a szubszidiaritás és az arányosság Szerződésen alapuló elveinek való megfelelés szempontjából. A táblázat használata ajánlott az Európai Bizottság számára javaslati kezdeményezése során, a nemzeti parlamentek számára az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez (EUMSZ) csatolt (2.) jegyzőkönyv szerinti, indokolással ellátott vélemények elkészítése során, valamint az Európai Parlament és a Tanács mint uniós jogalkotók számára. A táblázat használandó továbbá a tagállamok egy csoportjának azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme esetén, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul (a (2.) jegyzőkönyv 3. cikke)

A szubszidiaritás elve segít annak meghatározásában, hogy indokolt-e, hogy az Unió fellépjen a Szerződésben a számára biztosított megosztott vagy támogató hatáskörök keretében, vagy inkább a tagállam lépjen fel a megfelelő nemzeti, regionális vagy helyi szinteken. Az uniós szükségesség és az uniós hozzáadott érték két szempontjának együttesen kell teljesülnie a szubszidiaritási vizsgálat elvégzéséhez. Ezek részletesebb ismertetésére az alábbiakban kerül sor.

Az arányosság elve segít annak biztosításában, hogy a jogalkotási kötelezettségek vagy a szakpolitikai megközelítés intenzitása

illeszkedjen az adott szakpolitika vagy jogszabály által elérni kívánt célkitűzésekhez. Ez azt jelenti, hogy az uniós fellépés tartalma és formája nem haladhatja meg az elérni kívánt célkitűzésekhez szükséges mértéket.

Az Európai Bizottság által a javaslati alátámasztása érdekében készített hatásvizsgálatok tartalmazzák majd a szubszidiaritás és az arányosság vizsgálatát. Ezenfelül minden bizottsági javaslatot egy indoklás kísér majd, amely ismerteti a Bizottság szubszidiaritási és arányossági vizsgálatát is, mivel ez az EUMSZ (2.) jegyzőkönyvében foglalt követelmény azokkal a követelményekkel együtt, amelyek előírják széles körű konzultáció folytatását jogalkotási aktusra irányuló javaslat megtétele előtt, valamint a tervezett fellépés helyi és regionális dimenziójának a figyelembevételét.

Noha ez az értékelő táblázat a szubszidiaritással és az arányossággal foglalkozik, a táblázatot használó intézmények szabadon kiegészíthetik azt olyan elemekkel, amelyeket hasznosnak ítélnek meg saját belső eljárásaik és prioritásaik szempontjából. Például a táblázat átalakítható úgy, hogy magában foglalja a minőségi jogalkotási eszközök Bizottság általi alkalmazásának vagy a bizottsági javaslatok politikai szempontjainak az értékelését.

** Az ebben az értékelő mintatáblázatban szereplő kérdések nem mindegyike vonatkozik minden intézményre.*

1. Felléphet az Unió? Mi az Unió tervezett intézkedésének a jogalapja és a hatásköre?

1.1. A Szerződés mely cikkeit használják a jogalkotási javaslat vagy szakpolitikai kezdeményezés alátámasztására?

1.2. A Szerződés e cikkében biztosított uniós hatáskör kizárólagos, megosztott vagy támogató jellegű?

A szubszidiaritás elve nem alkalmazandó azokra a politikai területekre, amelyeken az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az EUSZ 3. cikkében meghatározottak szerint. Ez az a konkrét jogalap, amely meghatározza, hogy a javaslat a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus hatálya alá tartozik-e vagy sem. Az EUSZ 4. cikke felsorolja azokat a területeket, amelyeken a hatáskör megoszlik az Unió és a tagállamok között, az EUSZ 6. cikke pedig azokat a területeket határozza meg, amelyek tekintetében az Unió csak arra rendelkezik hatáskörrel, hogy támogassa a tagállamok intézkedéseit.

2. A szubszidiaritás elve: Miért van szükség uniós fellépésre?

2.1. Teljesíti a javaslat a (2). jegyzőkönyvben foglalt eljárási követelményeket?

- Sor került széles körű konzultációra az aktusra irányuló javaslat előterjesztése előtt?
- Van-e minőségi és – lehetőség szerint – mennyiségi mutatókat tartalmazó részletes kimutatás, amely alapján megítélhető, hogy a fellépés uniós szinten lenne-e a legjobban megvalósítható?

2.2. A bizottsági javaslatot kísérő indoklás (és bármely hatásvizsgálat) tartalmazza a szubszidiaritás elvének való megfelelés kielégítő indoklását?

2.3. Az alábbi kérdésekre adott válaszok alapján a javasolt intézkedés célkitűzéseit a tagállamok önállóan cselekedve kielégítően meg tudják valósítani (uniós fellépés szükségessége)?

a) A kezelni kívánt problémáknak vannak jelentős/érzékeny transznacionális/határon átnyúló vonatkozásai? Sor került ezek számszerűsítésére?

b) A nemzeti szintű fellépés megvalósítása vagy az uniós szintű fellépés elmaradása ellentétes lenne a Szerződés célkitűzéseivel, vagy jelentősen sértené a többi tagállam érdekeit?

c) A tagállamok milyen mértékben képesek arra, illetve milyen mértékben rendelkeznek lehetőséggel arra, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak?

d) Hogyan változik a probléma és annak okai (pl. negatív externáliák, továbbgyűrűző hatások) az Unió különböző nemzeti, regionális és helyi szintjein?

e) A probléma általánosan elterjedt az Unióban, vagy csak néhány tagállamra korlátozódik?

f) A tagállamok túlterheltek a tervezett intézkedés célkitűzéseinek elérése tekintetében?

g) Mennyiben eltérőek az Unióban a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok nézeti / előnyösnek tartott eljárásai?

2.4. Az alábbi kérdésekre adott válaszok alapján a javasolt intézkedés célkitűzéseit jobban elérhetők uniós szinten az adott intézkedés terjedelme vagy hatása miatt (uniós hozzáadott érték)?

a) Vannak egyértelmű előnyei az uniós szintű fellépésnek?

b) Megvalósul a méretgazdaságosság? Az elérni kívánt célkitűzések hatékonyabban teljesíthetők uniós szinten (nagyobb az egységköltségre eső haszon)? Javulni fog a belső piac működése?

c) Milyen előnyökkel jár a különböző nemzeti politikák és szabályok egységesebb politikai megközelítéssel történő helyettesítése?

d) Az uniós szintű fellépésből származó előnyök meghaladják a tagállamok és a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörének elvesztését (a nemzeti, helyi és regionális szinteken történő fellépés költségein és hasznain felül)?

e) Növekszik a jogi egyértelműség azok számára, akiknek végre kell hajtania a jogszabályokat?

3. Arányosság: Hogyan kell az Uniónak fellépnie

3.1. A bizottsági javaslatot kísérő indoklás (és bármely hatásvizsgálat) tartalmazza az arányosság elvének való megfelelés kielégítő indoklását, valamint tartalmaz kimutatást, amely alapján megítélhető, hogy a javaslat megfelel az arányosság elvének?

3.2. Az alábbi kérdésekre adott válaszok és bármely hatásvizsgálatból, az indoklásból vagy egyéb forrásokból elérhető információk alapján a javasolt intézkedés megfelelő módja a tervezett célkitűzések elérésének?

a)	A kezdeményezés azokra a vonatkozásokra korlátozódik, amelyeket a tagállamok önmaguk nem tudnak kielégítően megvalósítani, az Unió viszont igen?
b)	Az uniós fellépési forma (eszközülasztás) indokolt, a lehető legegyszerűbb és alkalmas az elérni kívánt célkitűzések kielégítő megvalósítására és az azoknak való megfelelésre (pl. választás a rendelet, (keret)irányelv, ajánlás vagy olyan, alternatív szabályozási eszközök között, mint a társszabályozás, stb.)?
c)	Az uniós fellépés a lehető legnagyobb mértékben teret hagy a nemzeti döntéshozatalnak, miközben kielégítően teljesíti a meghatározott célkitűzéseket? (Pl. van lehetőség az európai fellépés minimumszabályokra történő korlátozására, vagy kevésbé szigorú politikai eszköz vagy megközelítés alkalmazására?)
d)	Okoz a kezdeményezés pénzügyi vagy adminisztrációs költségeket az Unió, a nemzeti kormányok, a regionális vagy helyi hatóságok, a gazdálkodók vagy a polgárok számára? Ezek a költségek arányban állnak az elérni kívánt célkitűzéssel?
e)	Az uniós jog tiszteletben tartása mellett sor került az egyes tagállamokban felmerülő különleges körülmények figyelembevételére?

VI. melléklet Az érdekelt felek jogszabályok és javaslatok felülvizsgálatára irányuló észrevételei

Érdekelt fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
<p>A munkacsoport Régiók Európai Bizottsága által delegált tagjai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Versenyszabályok: Általános gazdasági érdekű szolgáltatások, valamint a szolgáltatásokat nyújtó helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozó szabályok bonyolultsága. • Versenypolitika (állami támogatási szabályok): A Bizottság 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról. • Energia: Megújuló energia, energiahatékonyság és villamosenergia-piacok, ideértve a energetikai és éghajlati terveket a helyi és regionális önkormányzatok szerepével, valamint a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartásával összefüggésben. • Környezet: A környezetvédelmi jogszabályok szerinti ellenőrzés és beszámolás potenciális egyszerűsítése a hatóságokra nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében. • Környezet: Nagyobb rugalmasság biztosítása a helyi és regionális önkormányzatok számára a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelv végrehajtása során. • Közbeszerzési szabályok: A „zöld”, szociális és innovatív kritériumok alkalmazásával okozott esetleges felesleges bonyolultság. • Közlekedés: Jobban figyelembe kell venni a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az autóbusszal végzett személyszállítás és az általános gazdasági érdekű szolgáltatások liberalizációjával kapcsolatban. • A szolgáltatások belső piaca: A belső piacon történő szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szabályok tekintetében szükség lehet egyszerűsítésre és nagyobb rugalmasság biztosítására. Például az értesítési eljárás, az európai szolgáltatási e-kártya, valamint a szabályozott szakmákra vonatkozó arányossági teszt tekintetében. • Hozzáadottérték-adó (héa): A kkv-kra vonatkozó héa-szabályok egyszerűsítése, különösen a határokon átnyúló műveletek vonatkozásában. • Szabadság, biztonság és a jog érvényesülése Migráció: A helyi és regionális önkormányzatok bevonása a migránsok társadalmi integrációját támogató, több alapról finanszírozott programok jobb kihasználását eredményezheti. • Szemeszter és kohéziós politika: Szükség lehet az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezésekben foglalt, támogathatósággal és kiadásokkal kapcsolatos szabályok, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok egyszerűsítésére. COM(2018) 375. • Kohéziós politika: Megfontolandó nagyobb mértékű egyszerűsítés, és szükség lehet a helyi és regionális önkormányzatok szerepének tükrözésére. • Kutatás, technológiai fejlesztés és űrpolitika: Szükség lehet a kedvezményezettekre vonatkozó szabályok egyszerűsítésére. • A tengerek biológiai erőforrásainak megőrzése (közös halászati politika): Szükség lehet a strukturális politikák területi és társadalmi-gazdasági dimenzióinak beépítésére a közös halászati politikába. • Közös agrárpolitika (KAP): Szükség lehet a finanszírozási szabályok egyszerűsítésére és arányosabbá tételére.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
Dr. Lopatka (a munkacsoport tagja)	<ul style="list-style-type: none"> • Környezet: Természetvédelmi jogszabályok. Megfontolandó nagyobb rugalmasság biztosítása a nemzeti hatóságok számára a védetté nyilvánítás területén annak érdekében, hogy képesek legyenek reagálni a környezetben bekövetkező természetes változásokra. • Közlekedés: Tiszta üzemű gépjárművek (beszerzés) A tiszta és energiatakarékos közúti járművek használatának előmozdításáról szóló irányelvre irányuló javaslat I. mellékletében felsorolt „tisza technológiák” között nem szerepel a biogáz, ami több tagországban energiaforrásnak és a közúti közlekedésben használt üzemanyagok forrásának számít. • Általános polgári jog: El kell végezni az uniós vívmányok felülvizsgálatát a polgári jog területén a szubszidiaritás szempontjából. • Fogyasztóvédelem: A 2011/83/EU irányelv a fogyasztók jogairól túlzottan bonyolult, és arányosabb megközelítéseket lehetne fontolóra venni. • Fogyasztóvédelem: Arányosabb szabályokat lehetne fontolóra venni a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló (EU) 2017/2394 rendelet tekintetében. • Fogyasztóvédelem: A belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésről szóló (EU) 2018/302 rendelet aránytalan terheket ró a vállalkozásokra. • Fogyasztóvédelem: A bizonyos élelmiszerek akrilamid-tartalmának csökkentéséről szóló (EU) 2017/2158 felhatalmazáson alapuló rendelet potenciálisan aránytalan rendelkezéseket tartalmaz. • Fogyasztóvédelem: Az áruk értékesítéséről szóló irányelvre vonatkozó javaslatban (COM(2017) 637) fontolóra kellene venni arányosabb megközelítések alkalmazását teljes mértékben harmonizált garanciarendszer helyett. • Szociálpolitika: A szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot meg kell vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2017) 253). • Közlekedés: A nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot meg kell vizsgálni a régiók szempontjából, távolságalapú díjak előírása esetén (COM(2017) 275). • Egységes piac: A Bizottság által vállalkozásokhoz és vállalkozások társulásaihoz intézett, a belső piaccal és a kapcsolódó területekkel összefüggő információkérésre vonatkozó feltételek és eljárás megállapításáról szóló rendeletre vonatkozó javaslatot meg lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2017) 257). • Egységes piac: A valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott áruk kölcsönös elismeréséről szóló rendeletre vonatkozó javaslatot felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2017) 796). • Egységes piac: A termékekre vonatkozó uniós harmonizációs jogszabályok betartására és érvényesítésére vonatkozó szabályok és eljárások megállapításáról szóló rendeletre irányuló javaslatot felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2017) 795). • Egységes piac: A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló irányelv szerinti egyéni jogorvoslati jog létrehozásáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot meg lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2018) 173). • Egységes piac: A szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot meg lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2016) 822). • Pénzügyi szabályok: Az európai betétbiztosítási rendszerre vonatkozó javaslatot felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és a nemzeti szintű döntéshozatal szempontjából (COM(2015) 586). • Adópolitika: A 2006/112/EK irányelvnek a hozzáadottértékadó-mértékek tekintetében történő módosításáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot (COM(2018) 20) újból meg lehetne vizsgálni a tagállamok számára a héamértékek megállapítása terén biztosított mozgáster kiterjesztése érdekében. • Adópolitika: A közös társaságiadó-alap harmonizációjáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot (COM(2016) 685) felül kellene vizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy a szükség van-e a jogszabályra a belső piac működéséhez, és hogy a megfelelő jogalap kerül-e alkalmazásra. • Közös agrárpolitika: A folyamatban lévő felülvizsgálat során figyelembe kell venni a finanszírozási szabályok egyszerűsítésének szükségességét.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
Dán kormány (nem hivatalos dokumentum)	<ul style="list-style-type: none"> • Újra meg kell vizsgálni az uniós fellépés szükségességét a tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról szóló irányelvre vonatkozó bizottsági javaslatban (COM(2012) 0614). • A munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről szóló irányelvjavaslat (COM(2017) 0253) jobban figyelembe vehetné a különböző nemzeti körülményeket és megközelítéseket. • Az autóbusszal végzett személyszállítás nemzetközi piacához való hozzáférés közös szabályairól szóló rendeletre vonatkozó javaslatot (COM(2017) 0647) újra meg lehetne vizsgálni a szubszidiaritás, valamint a nemzeti szintű fellépés megfelelősége szempontjából. • Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló rendeletre vonatkozó javaslat (COM(2017) 753) jobban figyelembe vehetné a nemzeti és regionális különbségeket. • A termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeire vonatkozó irányelv (COM(2015) 0615) jobban tükrözhetné az ezen a területen a jogszabályokra vonatkozó tagállami megközelítéseket. • A járművek vezetéséhez szükséges fizikai és szellemi alkalmasság minimumkövetelményei (2006/126/EK irányelv III. melléklete) esetleg túlságosan bonyolultak és bürokratikusak. • Az ágazatspecifikus elektronikus hírközlési adatvédelmi rendelet (COM(2017) 010) szabályai valószínűleg túl bonyolultak és átfedésben vannak az általános adatvédelmi szabályokkal. • Mérlegelni kell a közös agrárpolitikára (KAP) alkalmazandó szabályok egyszerűsítését.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
Német kormány (nem hivatalos dokumentum)	<ul style="list-style-type: none"> • Az Energiaközösségről szóló szerződés módosítására vonatkozó tárgyalások megkezdéséről szóló tanácsi határozatra irányuló ajánlás (COM(2017) 5751 korlátozott hozzáférésű dokumentum): újból meg kellene vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából. • A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2009/73/EK irányelvet módosító európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2017) 660): nem készült hatásvizsgálat a jelentős gazdasági hatások és a kölcsönös jogok és kötelezettségek javasolt kiterjesztése ellenére sem. • Az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozatot módosító európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslat (COM(2017) 0309): nem készült hatásvizsgálat annak ellenére sem, hogy fennáll annak a kockázata, hogy a „rescEU” túllépi koordináló és kiegészítő szerepkörét. • Az autóbusszal végzett személyszállítás nemzetközi piacához való hozzáférés közös szabályairól szóló 1073/2009/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2017) 647), valamint a tagállamok közötti kombinált árufuvarozás egyes típusaira vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló 92/106/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2017) 648): felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából, valamint a belföldi (határokon nem átnyúló) forgalom szempontjából. • Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés: felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából. Különösen a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv és a 2009/101/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvről szóló javaslat tekintetében (COM(2016) 450); valamint a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel összefüggő csalás és hamisítás elleni küzdelemről és a 2001/413/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvről szóló javaslat tekintetében (COM(2017) 489). • Konkrét büntetőjogi és szankcionálási rendelkezések meghatározása az uniós jogban: a tagállamok számára nagyobb rugalmasságot kellene biztosítani az ilyen rendelkezések meghatározása terén (pl. Új megállapodás a fogyasztói érdekekért, COM(2018) 183, COM(2018) 185 és COM(2018) 184) • Az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (COM(2017) 478 és COM(2017) 479): Felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából, mivel a javaslatok kiterjednek a köztisztviselőkre, a bírákra és a katonákra, akik eredetileg nemzeti feladatok ellátása körébe tartoznak. • Az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok jogállásáról és finanszírozásáról szóló 2014. október 22-i, 1141/2014/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2017) 481): a nemek tekintetében fennálló egyensúlytalanságok kapcsolatban a honlapokon közzétett információkra vonatkozó rendelkezések hatást gyakoroltak a nemzeti politikai pártok honlapjaira. Ezt azonban felülvizsgálták a háromoldalú egyeztetés során. • A Bizottság (EU) 2017/543 végrehajtási rendelete (2017. március 22.) a nép- és lakásszámlálásról szóló 763/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak a jellemzők és bontásuk technikai leírása tekintetében történő megállapításáról (C(2017) 1728): felül kell vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából, mérlegelni kell a fellépés alternatív módjait. • Szabványosítás az egészségügyben: felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából. Miközben a cél a tagállamok közötti ellátásbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a szabványosítás magasabb költségekhez és a színvonal csökkenéséhez vezethet (pl. az Európai Bizottság emlőrák elleni kezdeményezése). • A tájékoztatási követelmények szabályozása, különösen a polgári jogban és a kereskedelmi jogban: a túlszabályozás kockázata, az adminisztratív terhek különösen a kkv-kra nehezednek (pl. egységes digitális ügyfélkapu, COM(2017) 256). • Európai szemeszter: az uniós hatáskör túllépésének kockázata. A hangsúlyt a gazdaságpolitikára és a fiskális politikára kellene helyezni. Ugyanakkor felül kellene vizsgálni a tagállamokban az egészségügyre és az ellátásra fordított növekvő figyelmet, tekintettel arra, hogy az egészségügyi politika elsődlegesen a tagállamok hatáskörébe tartozik. • A szociális jogok európai pillére: az uniós hatáskör túllépésének kockázata. Különös figyelmet kell fordítani a szubszidiaritásra, különösen a szociális pillér egészségügyi ágazatba történő átültetésekor. • Az egészségügyi technológiaértékelésről és a 2011/24/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2018) 51): felül kell vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából, mivel a javaslat beavatkozik a tagállamok hatáskörébe az egészségügy területén.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
	<ul style="list-style-type: none"> • Közbeszerzés: felül kell vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából, mivel bizonyos ágazati aktusokban foglalt követelmények beavatkoznak a tagállamok beszerzés tárgyának meghatározására vonatkozó jogkörébe (pl. az energiahatékonyságról szóló irányelv COM(2016) 761 és a tiszta járművekről szóló irányelv COM(2017) 653). • Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok: körültekintőbben meg kell fontolni a szubszidiaritási szempontokat a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban. Pl.: A Bizottság 3/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. október 24.) a két- vagy háromkerékű járművek, valamint a négykerékű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről szóló 168/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a funkcionális járműbiztonsági követelményekre való tekintettel történő kiegészítéséről: a XV. melléklet 4.2.2. pontja a szokásos gumiabroncsokra és a téli gumiabroncsokra vonatkozó követelményeket tartalmaz, amelyeket a tagállamok jobban meg tudnának határozni a konkrét helyi viszonyoknak megfelelően. Vagy a 167/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a mezőgazdasági és erdészeti járművek jóváhagyására vonatkozó fékezési követelmények tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2015/208 felhatalmazáson alapuló rendeletet módosító és helyesbítő, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (C(2018) 863): a mezőgazdasági járművek maximális szélességének javasolt növelése nem összeegyeztethető a német infrastruktúrával. Jelenleg ilyen kérdésekről is megbeszélések folynak a „Tiszta energia minden európainak” csomag keretében.
Magyarország kormánya	<ul style="list-style-type: none"> • A polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés során általánosságban meg lehetne vizsgálni a jogszabályok hatékonyságát, az eljárási szabályok harmonizálásának szükségességét, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti szorosabb kapcsolatok mérlegelését (662/2009/EK és 664/2009/EK rendelet) • Az örökléssel kapcsolatos 650/2012/EU rendeletre vonatkozó javaslat jobban tükrözhetné a tagállamokban megfigyelhető eltérő helyzeteket. • Mérlegelni kellene rendeletek helyett irányelvek alkalmazását az elkobzással és az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban (COM(2018) 225). • Az Európai Unióban alkalmazandó átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából (COM(2017) 0797). • A szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről, valamint a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatot (COM(2017) 0253) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából. • Az Európai Munkaügyi Hatóság létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot (COM(2018) 0131) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából. • A munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlást (COM(2018) 132) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
WKÖ (osztrák szövetségi gazdasági kamara)	<ul style="list-style-type: none"> A kohéziós politika területén a nemzeti hatóságok több felelősséget kaphatnának a végrehajtás tekintetében. Versenypolitika (állami támogatás): A Bizottság 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról. Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről (COM(2016) 822). Az egységes piaci információs eszközre vonatkozó javaslatot (COM(2017) 257) felül lehetne vizsgálni az uniós fellépés szükségessége szempontjából. A területi alapú tartalomkorlátozás elleni fellépésről szóló rendeletre vonatkozó javaslatot (COM(2016) 289) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából. Az európai betétbiztosítási rendszer létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatot (COM(2015) 586) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritás szempontjából. Az élelmiszerek akrilamid-tartalmának csökkentésével foglalkozó (EU) 2017/2158 bizottsági rendeletet meg lehetne vizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy egy ajánlás arányosabb lenne-e. A szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről szóló irányelvre vonatkozó javaslatot (COM(2017) 253) felül lehetne vizsgálni a szubszidiaritással kapcsolatos kérdések tanulmányozása érdekében. A közös társaságiadó-alap harmonizációjáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot (COM(2016) 685) felül lehetne vizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy a szükség van-e a jogszabályra a belső piac működéséhez, és hogy a megfelelő jogalap kerül-e alkalmazásra. A fogyasztók jogairól szóló 2011/83/EU irányelvet felül lehetne vizsgálni bizonyos (üzlethelyiségen kívül kötött) szerződésekre vonatkozó követelmények egyszerűsítése szempontjából. Az áruk értékesítésének egyes vonatkozásairól szóló irányelvre vonatkozó javaslatban (COM(2017) 637) fontolóra kellene venni arányosabb megközelítések alkalmazását teljes mértékben harmonizált garanciarendszer helyett. A fogyasztóvédelmi szabályok megsértésére vonatkozó uniós szintű szankciókat (COM(2018) 0185) újfent meg lehetne vizsgálni a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából. A Partnerségi Eszköz keretében támogatott üzleti utakat – az európai gazdaságdiplomácia (EKSZ) bizonyos vonatkozásai –, a vállalkozások támogatását meg kellene vizsgálni a szubszidiaritás, valamint a tagállami hatáskörök szempontjából.
Insurance Europe	<ul style="list-style-type: none"> Az egységes piaci információs eszközre vonatkozó javaslatot (COM(2017) 257) ismét meg kellene vizsgálni a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatos aggályok miatt. Az európai felügyeleti hatóságok (köztük az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság, EIOPA) felülvizsgálata során aggályok merültek fel a szubszidiaritással és az arányossággal kapcsolatban (COM(2017) 536). Az európai szolgáltatási e-kártya (COM(2016) 824 final) aggályokat vet fel a biztosítókra gyakorolt hatásának arányosságát illetően.
Svéd Ipari és Kereskedelmi Testület a minőségi jogalkotásért (NNR)	<ul style="list-style-type: none"> Az uniós héaszabályozás és a számlákra vonatkozó szabályok egyszerűsítése (2006/112/EU tanácsi irányelv) a kkv-k törekvéseinek tükrözése érdekében. A piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló (EU) 2015/2366 irányelv (második pénzforgalmi szolgáltatási irányelv). Európai felügyeleti hatóságok COM(2017) 536. A mezőgazdasági termelők késedelmes fizetésből származó kockázatait meg kellene vizsgálni a késedelmes fizetésért járó kártérítésre tekintettel az 1306/2013/EU rendelet 75. cikkében és a 809/2014/EU bizottsági végrehajtási rendeletben. Az 1303/2013/EU rendelet rendelkezéseit egyszerűsíteni lehetne a vidékfejlesztési rendelet szerinti beruházási támogatás felhasználását illetően. A Bizottság 639/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendeletét felül lehetne vizsgálni annak érdekében, hogy csökkenjen annak a kockázata, hogy a szarvasmarhaféléket kizárják a támogatási rendszerekből az értékesítést követően és a nyilvántartásba vételi alakításokban előforduló hibák miatt.

Érdekelte fél / hozzászóló	Jogalkotási aktus, szakpolitikai terület vagy jogalkotási javaslat
Der Zentralverband des Deutschen Handwerks (ZDH)	<ul style="list-style-type: none"> Mérlegelni kell, hogy szükség van-e bármilyen új jogszabályra a szolgáltatások belső piacán, tekintettel arra, hogy már léteznek átfogó szabályok (pl. a 2006/123/EK irányelv a jóváhagyásokra és a letelepedéssel kapcsolatos egyéb követelményekre vonatkozóan.) A szakmai képzések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelvet felül kellene vizsgálni a szubszidiaritás és a tagállami hatáskörök szempontjából. A szakképzés területét meg kellene vizsgálni a szubszidiaritás és a tagállami hatáskörök szempontjából. A szociálpolitika terén történő uniós fellépést meg kellene vizsgálni a szubszidiaritás és a tagállamok autonómiája szempontjából (pl. a munkaidő-szervezésről szóló 2003/88/EK irányelv, a szülési szabadságról szóló irányelv, és a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv (COM(2016) 128)). A kvv-kra alkalmazandó állami támogatási szabályokat meg lehetne vizsgálni arányosabbá tételük érdekében, például a csekély összegű támogatás vonatkozásában (651/2014/EU bizottsági rendelet). A szakképzési infrastruktúrára vonatkozó állami támogatási szabályokat egyszerűsíteni kellene a nemzeti körülmények hatékonyabb figyelembevétele érdekében.
Johannes Maier, a Régiók Bizottsága szubszidiaritási szakértői csoportjának tagja; Karintia regionális kormánya uniós koordinációs egységének vezetője	<ul style="list-style-type: none"> Mérlegelni lehetne a strukturális alapok és a Kohéziós Alap újbóli nemzeti hatáskörbe vonásának lehetőségét. Az Uniónak arra kellene szorítkoznia, hogy kérje területi együttműködésre és vidékfejlesztésre vonatkozó regionális / határokon átnyúló stratégiák kidolgozását. Újra kellene gondolni a fogyasztóvédelmi jogok szabálysértési eljárásokon és bíróságokon keresztül történő érvényesítését, mivel ez tagállami hatáskörbe tartozik.
Bajor állami kancellária – Szubszidiaritás és hatáskörök	<ul style="list-style-type: none"> A Szerződés problémás jogalapjai (az egységes piacról, a szociálpolitikáról, a környezetről, az energiáról, a közvetett adókról, a bevándorlási politikáról és a polgári védelemről szóló 114., 153., 192., 194., 113., 79. és 196. cikk) Túlzott tevékenységek a büntetőjog területén (pl. európai főügyész) A „puha” jogi koordinációs tevékenységek korlátozása (pl. oktatás és szakmai továbbképzés, szociális védelem, kultúra és turizmus). A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok túlzott mértékű igénybevétele (pl. a mezőgazdaság, a Kreatív Európa, a statisztika területén). Rugalmasság biztosítása az uniós kiadási programok végrehajtása terén (strukturális és beruházási alapok, közös agrárpolitika). Túlzott mértékű ellenőrzési és beszámolási kötelezettségek (pl. COM(2017) 795 a termékekre vonatkozó harmonizációs jogszabályokról; COM(2016) 822 a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről; valamint általános gazdasági érdekű szolgáltatások, uniós igazságügyi eredménytábla).
Calabria regionális tanácsa	<ul style="list-style-type: none"> Az Európai Parlament és a Tanács élelmiszer-higiéniáról szóló 2004. április 29-i 852/2004/EK rendelet arányosabbá tehető a regionális különbségek és sajátosságok figyelembevételével. A kohéziós politikát, valamint az európai strukturális és beruházási alapokat illetően megfontolandó a kevesebb szabályozás, valamint nagyobb rugalmasság biztosítása

